DIARI CATALÀ
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre 1 ptes. mes
Edició matí. . 1 » »
Espanya . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . . 9 » »

Paquet de 30 números. . 90 céntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració:
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entresso
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esquelles, comunicats, y reclams a preus convencionals. Per la edició del vespre s'admeten esquelles mortuories fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXII núm. 4,897 — Barcelona: Divendres 27 de desembre de 1912 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sant Joan, ap. y evangelista

Sant de dama: Sts Sta. Ignocents, mrs., ses Bethlem de Judà.— **Quarenta Hores:** A la iglesia del St. Crist de l'Agonia, als Agonitzants.— **Hores d'exposició:** De 2/4 de vuit del matí a 2/4 de sis de la tarda.—**Dema:** A la iglesia parroquial de Sant Pau. — **Cort de Maria:** Nostra Senyora de Montserrat, a Sant Just.—**Demat** Nostra Senyora de la Misericordia, a sa iglesia.— **Missa d'avuy:** Sant Joan ap. y evg., color blanch. — **La de Dema:** Sts Santis Ignocents, mrs., color morat.

Observatori Meteorològich de la Universitat.—Director: E. Alcobé.—26 de desembre
BORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 3 tarda.—Barómetre a 0'00 al nivell del mar: 760'55; 757'32.—Temperatures: Máxima, 19'2 sol; 16'3 ombra.—Mínima: 6'5 ombra, 5'0 reflector.—Temperatura a la ombra: 13'0; 15'5.—Pluja a les 24 hores: 00'00.—Aigua evaporada en millimetres: 00'0.—Graus d'humitat: 87; 40.—Direcció del vent: N.; N.—Velocitat del vent: 287 km.—Estat del cel: sereno, cobert.—Núvols. Classes: C.K.; C. K. S.—Quantitat: 0'6; 0'5.
Sortida del sol: 7'16. — Posta: 4'38. — Sortida desta lluna: 11'3 m. — Posta: 11'32 t.

Don Joseph Roura y Cuyàs
ha mort
havent rebut els Aussilis Espirituals
(A. C. S.)

La seva desconsolada esposa donya María Aragonés, fills Joseplí, Francisco Teresa y María, entenat Francisco Cisa, germans Francisco, Joan (ausent) y Bonaventura, germanes polítiques (presents y ausent), nebot apoderat don Joan Roura y Busquets, demés nebots y nebodes, cosins y demés parents, preguen a tots els seus amichs y coneguts el tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir demà, dissapte, dia 28, a dos quarts d'onze del matí, a la casa mortuoria, carrer del Regomir, 7 y 9, pera acompanyar el cadavre a la parroquial iglesia dels Sants Just y Pastor y d'allí a sa darrera estada, Cementiri Vell.

No s'invita particularment.

Dr. Serrallach Vías urinarias. — De 12 a 2 y de 6 a 7. Pelayo, 40. - C.ª económica, 7 a 9. Jovellanos, 9.

Qui tingui tos
que prengui l'antiga y acreditada PASTA PECTORAL, balsámica, expectorant, demulcent y calmant de la TOS. Antiga preparació del Dr. Andreu. Fórmula publicada. Demanis a les farmacies

OCASIÓ
Máquines Gaumont, Verascop, Richard, a menys de la meitat de son preu.
PARADÍS, 10, PIS SEGÓN

Tasquets y C.ª S. en C. Banco Borras.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9
Negociem els cupons Interior y Amortisable 4 per 100, Municipals, Diputacions, Foments, Carbons, Cotxes, f. c. França y Almanses, venciment 1.er janer pròxim.

Adobs Espinás
Rambla del Centre, 37.—Fàbrica a Sans

FERROCARRIL D'ORLEANS

Bitllets d'Excursions per la Turena
als Castells de les riveres del Loire y a les estacions balnearies de la Línia de Saint-Nazaire al Croisic y a Guerande

Primer itinerari. - Primera classe: 86 trancks. - Segona classe: 63 frs.
Duració: 30 dies ab facultat de perllongació
París-Orleans-Blois-Amboise-Tours-Chenonceaux, y tornada a Tours-Loches, y tornada a Tours-Langeais-Saumur-Angers-Nantes-Saint-Nazaire-Le Croisic-Guérande, y tornada a París, via Blois o Vendôme, o via Angers y Chartres, sense detuvers a la xarxa del Estat.

Segón itinerari.-Primera classe 54 frs.-Segona classe: 41 frs.
Duració: 15 dies sense facultat de perllongació
París-Orleans-Blois-Amboise-Tours-Chenonceaux y tornada a Tours-Loches y tornada a Tours-Langeais y tornada a París, vía Blois o Vendôme.
Aquests bitllets s'expenen tot l'any.

Targetes d'excursions per la Turena

Aquestes targetes s'expenen tot l'any a París y a les principals estacions de las provincies, concedint la facultat de circular dins una zona formada per les seccions de Orleans a Tours, de Tours a Langeais, de Tours a Buzançais, de Tours a Gièvres, de Buzançais a Romorantin, y de Romorantin a Blois.
Ademés donen dret a un viatge d'anada y tornada ab paradas voluntaries, entre l'estació de sortida del viatger y el lloch d'accés a la zona abans esmentada.
Llur validesa es de 15 dies, no comptant el dia de sortida a l'anada, ni el de la arribada a la tornada, ab facultat de dues perllongacions de 15 dies cada una mitjançant suplement.
Les targetes de familia son expeses ab una reducció d'un 10 a 50 per cent dels preus de les targetes individuals, segons sia'l nombre de persones de la familia.

Banque Commerciale de Bâle
BASILEA (SUIÇA)
Fundada en 1863
AGENCIA A ZURICH

Capital-accions . . .	Franchs	20.000.000
Fondos de reserva .	"	10.500.000

Quadre del aument gradual de les reserves de la Banque Commerciale de Bâle durant els deu darrers anys

	Capital	Reserves	Dividendo		Cambi de l'acció despres de tallat el cupó del dividendo	
1902	20.000.000	2.000.000	4 %	525	mars	1902
1903	20.000.000	2.250.000	4 %	522	mars	1903
1904	20.000.000	3.500.000	4 %	562	mars	1904
1905	20.000.000	4.500.000	4 ½ %	593	abril	1905
1906	20.000.000	5.500.000	5 1/16 %	602	mars	1906
1907	20.000.000	6.000.000	6 %	603	mars	1907
1908	20.000.000	6.500.000	6 %	650	mars	1908
1909	20.000.000	8.000.000	6 %	750	mars	1909
1910	20.000.000	10.000.000	6 %	830	mars	1910
1911	20.000.000	10.500.000	7 %	840	mars	1911

Resulta, doncs, del quadre mes amunt esmentat, que les «reserves» de dit Banch s'han elevat, per medi de deducció sobre'ls beneficis anyals, de 2 a 10 ½ milions durant els deu darrers anys; aquestes reserves representen actualment 52 ½ % del capital, accions de 20.000.000 de franchs.

Compra y venda de titols en les Borses suisses y extrangeres
Gerencia de Fortunes.—Custodia, en caixes presentant totes les garantíes possibles, de titols dipositats a nom y ab compte a favor d'un o més titulars.—Cobro de cupons.—Verificació de sorteigs.—Renovació de fulles de cupons.—Suscripció sense gastos a totes les emissions suisses o extrangeres.

INTERESOS EN COMPTE CORRENT
Bonifiquem en **compte corrent disponible a la vista**, els interesos al millor tipu possible, actualment al **3 per 100 anyal.**
Pera dipòsits **a plaç fixe**, abonem actualment els tipus seguents:
3 ½ per 100 a sis mesos; 4 per 100 a un any
Els titols y sos cupons dipositats a Suiça per extrangers residint fora d'ella estan exempts de tota mena d'impostos y contribucions.—Ademés, no están subjectes a cap dret de successió. — Discreció absoluta.
Pera tota mena d'informes, dirigirse en espanyol a la
Direcció de la Banque Commerciale de Bâle, a Basilea (Suiça)

ANONIMA CLAUDIO DURAN
Construccions MONIER
Ronda Sant Pere, 44, baixos

Sostres de CIMENT ARMAT ab revoltons de guix
Patent núm. 51.570. — Economía, resistencia, depressa en construir Dipósits. Canonades, Ponts, Edificis industrials y tota mena de construccions ab ciment armat

DR. BALCELLS dels Hospitals de París. Estómach y RAIGS X — Giralt, 74. — De 2 a 4. Budells

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

Successor de Bossi Plassa Reyal, 14 —Primera manufactura Espanyola de **Segells, Gravats, Placas y Ròtula.** La casa més ben assortida y que ven a l'engrós y a la menuda. 5,000 imprentetes y marcadors en existencia. Preus sens competencia. Sucursal, Rambla del Centre, 31 (al costat del Café Suiç).

PEUGEOT
250
pessetes
Representants exclusiuxs
F. S. ABADAL Y C.ª-Arajó, 239 al 245

Dr. BOADA Vías Urinarias Mals de la pell. Extirpació del borrissol. Raigs X. Electroterapia. — Carrer Corts, 642. De 2 a 4 y 6 a 7.

Aigua "Estrella"
Mineral natural, alcalina gasosa. Excelent pera la taula. Dels manantials de la *Societat Anónima «Vichy Catalán»*. Superior y més económica que totes ses similars!
Demanis per tot arreu en ampollas y mitjas ampollas
Administració: Rambla de les Flors, 13, entresol - Barcelona.

Futurs de cotó A. Gabarró García. — Lauria, 33, Telófon 2.634. S'executen ordres als mercats de Liverpool, Nova-York y Nova Orleans. — Demanis foliet explicatiu y detalls

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS

QUEVIURES Y VINS
Extens y variadíssim assortit en Xampanys, Licors, Vins generosos, Turrons, Caixes, Cistells y figures adornades, Embutits, Fiambres, Faisans, Porcell farcit, etc.

Articles de primera calitat - Preus reduits

DESDE'L 27 DE DESEMBRE **EXPOSICIÓ PARCIAL**
Y VENDA DE
Joguines y Articles pera Regal

SECCIÓ DE ROBA BLANCA (Según pis)

Equips pera nuvia, compostos de 93 prendes ab puntes y brodats. . . . . per Ptes. 1.050
Equips pera nuvia . . . . . Desde Ptes. 750 a 10.000

Al Dia

La cacera

Jo conech molta gent que per rès del món obren una carta rebuda al seure's a taula, fins que han dinat. Son els qui s'es.timen més menjar molt que pàhir bé. Jo crech que es un disbarat. Si una carta porta una mala nova, val més que vos tregui la gana que no pas que vos destorbi la digestió, la funció corporal més treballosa y, per lo tant, de més importancia de les individuals; si, per etzar, vos la porta bona, menjeu y digeriu bé.

El comte de Romanones no ha volgut que'ls seus amichs perdessin la gana abans del àpat de Nadal; prefereix que mengin bé y digereixin malament. La crisis devía planteiarse aixís que'l Rey hagués firmat el tractat ab França y els presupostos, però'ls li dona espera. Vol que mengin el turró, en sentit directe y figurat, ab la esperança de seguirlo disfrutant uns dies, uns mesos ¡qui sab! Ara el perill està en la cacería de Santa Creu de Mudela, perill més gros per no anarhi el comte. Com deurà patir aquests quatre dies! [illegible] ab gentes, ab trens, ab ne, ces motos, ab fanfarries de trompes, ab cervos en l'agonía, mirant ab aquelles ulls dolsos que miren al morir. Y ell no hi serà; ell no podrà sentir lo que diuen els pròcers caçadors, els intims. A cada moment sentirà en el pit les perdigonades y les bales. Davant de la gent somriurà, però a soles posarà aquella cara de la que diu en Maura que cada gest n'es un delitze...

El Rey, en la calma de la naturalesa, en l'aspror de les montanyes, en el repòs de la fadiga, anirà garbellant y pesant tot lo que li diguin y tot lo que sab y tot lo que pot preveure. Jo crech que al darrer tret de la cacería quedarà resolta la crisis política. El tren reyal porrarà a Madrid la solució al enigma que preocupa el món polítich.

Es natural que aquesta dés el comte de Romanones es'igui impacient. El necessita, sobre tot, formar un ministeri, fer de quefe, tenir per una volta, llustrement, la confiança de la Corona. Després, com més duri millor; però la seva situació política queda definida: ano que no més duri quinze dies, cau de quefe. ¿Ho lograrà? Quasi tothom creu que nò; jo crech que sí. Veurem qui ho endevina.

POL.

Rims de l'hora

El rústec villancet

Una estrella cau al prat,
una flor s'ha esbadellat,
gust de mel troba el remat
a la rossa macarula.
Alleluia, cor laçat!
Alleluia, mon gebrat!
Alleluia, Deu es nat!
Alleluia!

Cap herbei té tremoló,
ni cap dèu fa el ploricó;
no hi hà fret ni tenebro,
que un pas d'ala no n'ho duia
Alleluia en el doló!
Alleluia en tot recó!
Alleluia al pecadó!
Alleluia!

A Bethlem van els infants
i els amichs dant-se les mans
i els promesos i els germans
i la vella en sa capuia.
Alleluia, vianants,
Alleluia en nostres cants!
Alleluia, catalans!
Alleluia!

TWO.

Polítiques

Vilanova al seu diputat

El districte de Vilanova y Geltrú ha donat una hermosa prova d'estimació a son digne diputat, nostre estimat amich y company don Joseph Bertrán y Musitu, ab motiu de la causa que, per suposades injuries, se li segueix a instancies del caciquisme sagetà. Vègis aquest document:

«A LA SALA: Don Juan Montero López, procurador de los Tribunales, en representación que tengo acreditada de don José Bertrán y Musitu, Diputado a Cortes, en la causa que por supuesto delito de injurias se le sigue en virtud de querella de D. Buenaventura Julià y Massó, digo: Que para asegurar la responsabilidad civil de esta causa, fué exigida por el señor Juez instructor y prestada por el Sr. Bertrán y Musitu, fianza metálica de pesetas 2.000, según consta en la correspondiente pieza.

»Al conocer en el distrito de Villanueva y Geltrú, que en Cortes representa el Sr. Bertrán, el proceso a que éste se hallaba sometido y el derecho judicial, perfectamente ajustado a la Ley, que le ponía en la necesidad de prestar una fianza a los resultados de aquél, se inició un espontáneo y vigoroso movimiento de opinión en pro de quien al hacerse responsable de los hechos sumariados, entendía que cumplía elementales deberes políticos en su más alto y noble concepto, o sea, en cuanto se refiere al saneamiento moral y social de los pueblos.

»Y esa conciencia pública, esas simpatías colectivas, que no solo absuelven al Sr. Bertrán y Musitu, sinó que elevan el acto justiciado a la categoría de los beneméritos, se ha traducido en una ofrenda, modesta por su cuantía, pero inestimable por su significación y por los nobles y generosos impulsos a que obedece; ofrenda que el Sr. Bertrán quiere y debe aceptar porque declinarla sería vituperable ingratitud.

»Millares de ciudadanos pertenecientes a todas las clases sociales y avecindados en los diversos pueblos del distrito de Villanueva y Geltrú, han dirigido a su diputado un mensaje laudatorio de su conducta, y un ferviente ruego de que les permita constituir la fianza que el Tribunal le ha señalado con el producto de una suscripción popular a la que han contribuido la mayor parte, pero no todos los que lo hubieran deseado, porque cubierta prontamente la cantidad necesaria, aun con las ínfimas cuotas admitidas, muchos tuvieron que resignarse a no poner en ella más que la intención.

»Resultado de esa contribución de simpatía, han sido, como antes digo, el album adjunto y DOS MIL PESETAS que con él me han sido remitidas para que yo las ofrezca al Tribunal, en substitución de las que oportunamente consignó el Sr. Bertrán y Musitu. Yo no sé si habrá algun obstáculo procesal, cuya rigidez impida dar satisfacción al nobilísimo deseo de esos millares de ciudadanos que quieren compartir con su diputado los quebrantos económicos que de estas actuaciones se deriven; creo que no, porque al Tribunal, lo mismo le darán unas pesetas que otras, y aceptando las que ahora le ofrezco, no hará más que amparar el legítimo anhelo de quienes quieren que, en los mismos autos en que el señor Bertrán es acusado, conste la convicción de unos ciudadanos, de que no merece tal acusación, por, si le sirve de aliento y consuelo en las amarguras que el proceso le proporciona, mientras este Alto Tribunal pone términos a ellas, con el pronunciamiento justo que esperamos.

En su virtud suplico a la Sala, que se digne admitir las dos mil pesetas que acompaño, en atención al deseo expresado en el adjunto album por los ciudadanos que lo suscriben y ordenar que con ellas se constituya la fianza ya prestada, que deberá cancelarse y ser devuelta a su dueño.

»Así lo espero, por ser de justicia, que pido en Madrid a 18 de diciembre de 1912.»

Aquest és el més gran homenatge que un diputat pot rebre dels seus electors.

Varios

—Ha arribat de Madrid el senador don Bartomeu Bosch y Puig qui—segons diu—ha rebut del comte de Romanones la missió de reorganisar el partit liberal de la provincia de Girona.

També han tornat de Madrid el senador don Joseph Balcells y el diputat per Canarias don Joseph Sol y Ortega.

—Diuen de Lleida que'l ministre de Foment se propòsa visitar aquella ciutat, fent coincidir la visita ab la festa del homenatge que's prepara en honor dels que han gestionat l'aprovació del ferrocarril del Noguera-Pallaresa.

Se diu que a darreries d'aquesta setmana el ministre de Foment vindrà a Barcelona.

—La gazeta lerrouxista d'aquests dies està movent gran fressa contra la tornada den Maura y den La Cierva al poder. Dissapte a la nit, en la Casa del Poble hi haurà un miting pera lo mateix. Hi parlaràn Lerroux, Salillas, Santacruz, Iglesias (E.), y l'Albornoz.

—El Círcol Tradicionalista ocupa ja son nou local de la Rambla del Centre, hont abans hi hagué el restaurant «La Terraça».

—Celebrà Junta general el Centre de Joves de la Defensa Social, convocada per la directiva pera pendre acorts en vista del conflicte plantejat entre aquest y el Comitè de Defensa Social de Barcelona. S'acordà per unanimitat la disolució del Centre per no estar conforme els socis ab la marxa que li volía imposar el Comitè.

Entre'ls presents regnava la idea de fundar un altre Centre, però d'idees molt més lliberals y democràtiques.

—El president del Círcol lliberal democràtich català del districte X, senyor Utset, ha rebut una carta del comte de Romanones en la qual l'anima a prosseguir la tasca empresa y entre altres coses diu que ell (el comte) seguirà les pisjades den Canalejas, donant el caràcter de continuitat que ha de tenir la obra dels partits, independentment dels homes.»

—El senador don Leonci Soler y March va sebre a una nombrosa comissió representativa de les Cambres de Comerç y Agrícola de Manresa y de la comissió de la carretera de Manresa a Basella, al objecte de felicitarlo per la campanya que ha realisat.

El senyor Soler y March explicà detingudament el procés del assumpte de la carretera a Madrid y la seva solució satisfactoria.

La comissió quedà molt satisfeta de la visita.

—Ha sigut molt felicitat també el senador don Ignasi Girona per la part principalíssima que ha prés en la resolució del problema dels ferrocarrils complementaris.

—A la festa anomenada del «homenatge» que aviat tindrà lloch a Lleida, hi assistiràn tots els senadors y diputats a Corts per aquella provincia que resideixen habitualment a Barcelona.

FANTASIES

Artista popular

Recort de Nadal.

Veusaquí que a la ciutat hont vaig néixer hi havia un sabater que, si no arribava allò que's diu a fer sabates, n'ataconava ab amorosa cura, estirant el nyinyol ab sobirana embranzida o picant la sòla ab aquella fè y aquella conciencia de l'home que disfruta en la tasca. Quan jo vaig venir al mon, ell duya el pès d'una colla d'anys y tenía la vista cansada, el dentat en ruines y els membres tremolosos. Y, no obstant, era un home fort, ab l'esperit sempre despert y l'imaginació en dança.

Un escriptor naturalista del temps de Zola, s'hi hauría inspirat pera fer una novela plena d'aspres faruns. Perque'l meu bon ataconador, es veritat que ataconava, però feya quelcom més; y no era extrany, a altes hores de la nit, veure la seva ombra agitar les dels recons més tenebrosos. Però'ls que no li haguessin conegut el tarannar, s'hauríen vist ab treball's per reconéixeda, car anava tinda a la d'un sach que duya a coll y que, ajudant la fosca, li desfigurava y esborrava'ls contorns.

Y—mireu qu'ina cosa—aquell homenet tremolós y encorvat y sangnós d'ulls, que's passava la vida ab l'esguart baix y el cap cot sobre la terra o sobre el calçat envellit d'arrossegar-s'hi, era un somniador empedernit—tal vegada un poeta, sens dubte una bona ánima de artista popular.

***

No era un ataconador de botiga ni tan sols d'escaleta. Treballava a l'aire lliure, al redós d'un dels pòrtichs que, arrenglerats tot al llarch d'una plaça, servien d'aixopluch als passejants quan feya mal temps y de fira d'amoretes y de bescambi de miradas a la joventut festejadora en els mitgdies assoleyats de l'estiu o en les vetlles tramontanoses de l'hivern. Però'l treball que realitzava l'home no era pas sempre'l mateix. Un mes abans de Nadal, deixava'l rengló de les sabates per convertirse en firaire de pessebres en tota la extensió de la paraula. Y havía de ser molt antich el parroquià pera que l'ataconador li acceptés un parell necessitat de talons o mitges soles, car prou feina tenía en la construcció acurada de cases de cartró y suru o de portals de Betlhem de suru y cartró.

¡Ab quin entusiasme treballava aquells dies! De cases ne feya de totes mides y de totes formes. Avuy aixecava una masía de tres o quatre cossos, ab les seves taulades a dúes vessants, ab les seves golfes, ab la seva porxada y la seva era y la seva pallissa; y a un costat el pou y a l'altre'l trull; y més ençà el llenyer y més enllà la cort; y tot tan proporcionat, tan pràctich, tan català. Demà construía una vivenda humil de pagesos pobres; demà passat bregava ab tot un vehinat, o ab un molí, o ab un casal que semblava una abadía.

Però en lo que triomfava d'una manera més esclatant, era en els portals de Betlhem, que construía segons l'esperit de tots els estils de l'arquitectura cristiana. Aquest era romànich, l'altre gòtich, el de més enllà del Renaixement. Y les persones que contemplaven tals maravelles, no dubtaven cap mica en emparentarles ab les portades dels temples que eren una de les més hermoses gales de la població.

—Mireu. Aquest sembla la entrada de Sant Pere.

—Repareu aquest quina retiransa té ab la de Sant Martí.

—¿Y aquest? ¿No es la porta petita de la Catedral?

—Només hi manquen els Apòstols...

Y cada portal tenía una forma propia

y tots eren el de Bethlem; y es que la fè de qui'ls construía s'havía esmersat en tots ab la mateixa intensitat. Ara mateix, el recort que jo'n tinch, se fon dintre meu d'una manera estranya; y sé que eren tots diferents y'm sembla que tots eren iguals, perque de tots conservo igual perfum. Si vos, lector amable, sou afectat a somniar, m'entendreu desseguida, quan us hauré dit que'm passa ab els portals de Bethlem del bon ataconador aquell fenòmen que esdevé a vegades en somnis y pel qual dúes o tres persones distintes us apareixen com una sola, o una sola se us desdobla en dúes o se us descompòn en tres.

Té quéloom de misteri això que'm passa. Però ¿quina cosa de les que s'emparenten ab la diada de Nadal no'n porta un perfum?... ¿No ho comença per ser aquella impresió que copça tot cristià de que Jesús fà vint sigles que neix cada any en semblant diada?

***

Dèyem que'l meu ataconador, un mes abans de Nadal, deixava la feina acostumada per convertirse en firaire de pessebres. Y afegíem que's dedicava a la construcció de portals de Bethlem y de cases. Però manea encara lo millor. Y lo millor eren les figures, que havía anat modelant en la solitut de la seva vivenda, coentles després a cál terriçaire vehí per acabar encarnantles y tenyintne les vestidures ab colors permanents y verniços inalterables.

¡Oh les belles, les ingenues figures! Jo us recordo ab una emoció devota y no sé què pagaría de tenir una representació nodrida de les llegions immenses que formaveu. Voldría tenirvos a vos, pastor esquerdalench que, en la berenada, aixecaveu el cap y estiraveu el coll en desmesura, com si una força secreta us enlairés l'esperit vers l'àngel ros d'ales daurades que, desde'l brancatge d'un florit gallaranch, us anunciava a vos y a la vostra companyía la naixença del Salvador; voldría poder veureus a casa meva, ab la morada barretina al muscle y els esclops enfonzats a la molça y el sarró penjat a la esquena... También voldría veureus a vosaltres, gloriosos Reys de l'Orient, que en cada pessebre caminaveu un troç cada día sobre les roques de suru, travessant collades cobertes de nevat cotó o de neu cotonosa y rius de brunyit cristall. Y ¿què diré de vosaltres, bones mestresses cofades ab la blanca caputxa, y de tú, menuda porqueirola que semblaves vinguda d'un recó de Guilleries, y de vos, venerable vellet que duyeu un xay a coll, y del jove que al davant vostre s'encaminava a pas llarch cap al portal, ab la barretina de cresta posada de gairell, la vara de freixa sota'l bras y un punt vert damunt l'orella figurant un brot de flairosa alfàbrega?

Ereu ben gentils, tanmateix, ¡oh ingenues figures del meu pessebre d'infant! L'ànima de l'artista popular que us havía modelades, havía trasmès a cada una la fè, l'entusiasme, l'amor que encendía la seva. Y ereu belles d'una bellesa suau y dolça y apacible.

***

Simó que un día varen venir altres figures a fervos la competencia. Eren habillades ab vestits exòtichs y emmotllades a remesos segons idèntichs patrons... Y venien de Barcelona y això les envoltava d'un gran prestigi. El vostre pare, el bon ataconador, va tenirne un fort disgust.

Algú li deya:

—¿Per què no'n feu vos, com les que vènen a l'estanch o a la quincallería?

—¡May!—replicava l'home. Y afegía convençut:—allò no son pastors. No hi van els pastors ab aquella mena de turbant. Els pastors porten barretina y esclops y samarra; y les dones han de portar caputxa per anar a adorar... ¿Y [illegible]

—Però, home: ¿no veyeu que a l'estanch y a la quincallería us prenen la parroquia?

—¡He dit que may!

—Es que, tractantse d'un pessebre, està millor que les figures vagin com les de la quincallería y de l'estanch.

—¡Y cà! ¿Sabeu què es això? que fins en els pessebres s'hi fiquen les modes, veusaquí.

—Sou ben temerari, tanmateix.

Quinze anys enrera jo no hauría sabut a qui donar la rahó. Però avuy sí que ho sé. Avuy la dono francament, resoltament, sense vacilacions ni dubtes, a l'artista ataconador. La complacencia en el recort me'n fa fermança. Y al pensar que'l bo de l'home va morir del disgust, tot jo me n'esgarrifo com de la pèrdua d'un ignocent produida per un error judicial.

SNOB.

Teatres

CATALA

GRAN TEATRE ESPANYOL.—Demà tindrà lloch en aquest teatre la tradicional funció d'Ignoscents, però la Empresa en lloch de seguir la costum de donar obres, generalment xavacanes y sense cap gracia, ha escollit tres estrenes que a la seva gracia unissin un caràcter literari, del qual careixen quasi totes les funcions «Ignoscentades».

Garantía d'aquest propòsit son els noms dels autors de les obres que han d'estrenarse. Una d'elles «Justicia», farsa aristófanesca en un acte, es deguda a la delicada ploma de l'Apeles Mestres; altra, «Max King o la bogería d'un mico», té per autor an en Joseph Burgas; y la tercera, «Os calorris o gitanerías», es obra d'un novell literat, en Manuel Soldevila, que promet donar fruits, ben sahonats a la escena catalana.

Ab aquest atractiu programa, que dóna la seguretat de passar una deliciosa vetllada, es de creure que la «Ignoscentada» del Teatre Espanyol, estarà extraordinariament concorreguda.

***

L'acreditada revista de teatres «La Escena Catalana», en son darrer número, que es el 324, publica'l següent sumari:

«El Concurs dei Sindicats (comentari a les 154 obres rebudes, d'autors inèdits).—«Nadal», per Emili Vilanova.—«Desde Madrid», lletra desclosa del corresponsal «Janots.—«Estrenes de la setmana»: («La Sagrada familia», per Avelí Artís).—«Secció de Teatres».—«Societats d'esbarjos.—«Novés y comentaris».—«De nostres corresponsalsa», important y extensa informació teatral.

En primera plana publica una interessant fotografía de l'Isole Soler en una de les seves importants creacions.

También ha repartit, enquardenada, la obra pòstuma den Pitarra «El campanar de Palma», y actualment publica en el foletó les produccions darrerament estrenades «La Creus (tres actes den Colomer y Fors), y «La victoria dels cent dèus (dos actes de A. Muntañola).

LIRICH

La María Barrientos

Avuy comensen al Teatre Principal les funcions d'òpera ab que l'eminenta y celebrada soprano catalana María Barrientos, ha volgut que comensés a Barcelona, sa ciutat nadiua, la tournèe que unirà fent per Valencia, Madrid, Sevilla, Màlaga, Palma, Nice, Monaco y a París, ahont hi estrenarà el magnífich teatre que en els Camps Elisseus hi està construint l'afortunat empresari Astuich.

Cantarà también en els principals teatres d'òpera d'Alemanya, y es molt fàcil que canti a Londres.

Al arribar la primavera, desde Europa se'n anirà cap a Amèrica del Sud, a Río, a Montevideo, a Buenos-Aires, a Xile, etc., ahont hi deixà estusiastes admiradors que la rebràn tributantli entusiastes ovacions, perque l'aplaudidíssima y simpàtica diva catalana està dotada de tan portentoses facultats artístiques, que feu dir a un dels primers critichs musicals, que en el cel de les sopranos lleugeres no hi havía més que dues estrelles de primera magnitut: la Patti y la Barrientos.

La nostra simpàtica paisana, es tant l'amor y l'admiració que sent per Catalunya que, segons se'ns ha dit, pensa donar una sorpresa agradable als aimadors de les coses de la terra.

Els demés artistes que l'acompanyen en l'execució de les obres anunciades es de lo millor que estava en disponibilitat en aquests moments de la temporada: el mestre Llorens Camilleri, procedeix del gran teatre del Coven Garden de Londres, el tenor Drammaco, es jove y ha fet una brillantíssima campanya en el Teatre Colón de Buenos-Aires, el bariton Grandini ha cantat ab gran èxit a la Scala de Milàn, y el baix Paterna, es un veritable artista.

Quasi la totalitat del cos choral procedeix de Milàn, perque no ha sigut possible formarlo a Barcelona, ja que per lo avensat de la temporada, la majoría de choristes estaven compromesos en els demés teatres.

Tot fa augurar, doncs, quatre brillantíssimes vetllades als entusiastes del «bel canto».

***

LICEU.—El día 2 del vinent janer serà a Barcelona l'eminent artista Titta Ruffo.

La empresa ha contractat al célebre tenor Guillem Ibos, que debutarà en aquest mes ab l'òpera «Werhter», de Massanet. La part de protagonista de aquesta òpera fou creada a París per aquest artista que tenía en l'ilustre compositor francès un dels més grans admiradors.

Activitat solar

Ens comunica la Societat Astronòmica de Barcelona, que després d'un período de calma fotosfèrica de 22 díes, el día 12 dels corrents don Salvador Raurich notà l'aparició d'un grupu de taques al costat oriental del sol, constituit per un nucli principal de forma triangular precedit per un grupet de poros, tot situat en una extensa ària de fàcules. Correspòn an aquest grupu el número 21 de la serie registrada en lo que va d'any, y's troba situat als dos graus de latitut heliocèntrica austral, alcançant una extensió de 10 graus de longitut solar, en sentir de Est a Oest.

Observacions visuals y fotogràfiques efectuades del día 13 al 20 acusen un notable desenrotllo, haventse transformat en dos grupus principals, cada un circundat de poros, el conjunt del qual ascendeix al número de dinou. Segons mides efectuades el día 5, la extensió de Est a N. alcança 11 graus de longitut solar. L'aspecte de les dues taques principals correspòn al tipu activu, d'estructura complicada per nombrosos «puentes y chorros». En un dels nuclis principals se percibía un vel vermellcarmí. La fase d'activitat s'accentuà el día 17 ab motiu d'aparèixer en plè disch, als 21 graus de latitut boreal y 25 graus de longitut oriental del meridià central, un altre ingeressant grupu que alcança una extensió de dinch graus de longitut solar. Aquest grupu, número 22 de la serie de 1912, desaparegué'l día 10 abans d'arribar al centre d'Est, deixant una zona de fàcules d'un brill extraordinari. Aquestes noves aparicions venen en apoyament de la tesis acceptant, segons lo indicat en una nota publicada fa poch, que en aquest any s'ha registrat el mínim d'activitat undezenal. Hi cab doncs esperar que la progressió seguirà accentuantse y que'ls períodes de repòs fotosfèrich seràn cada vegada de menor duració. Pera formar concepte d'aquesta, recordarem que els períodes de repòs registrats en aquest any han sigut de 56, 34 y 22 díes.

Les festes de Nadal

Ab un temps verament esplèndit van transcorrent les presents festes. El día de Nadal, els temples foren concorregudíssims, essent extraordinaria la animació durant tot el matí, per les rambles y la Granvía. A la Catedral, ab un gran concurs de fidels, se celebrà la tradicional Missa de pontifical, y a quasi totes les iglesies se celebrà de gudament la festa del naixement del Senyor.

Desde'l migdía fins a la caiguda de la tarda els carrers estaven gairebé deserts contrastant ab l'animació del matí.

La tarda de Nadal, es la festa tradicional de la llar: els vells recorden l'enfilada d'anys passats de la vida de familia; la variabilitat dels quadres que han presenciat, desde que de noys somniaveri en els contes que de llabis dels pares sentiren, fins ara que ho conten ells als seus nets, ab ingenuitat. Gairebé ab la mateixa ingenuitat dels menuts que esolten embadalits la relació del camí de la Verge per ordre d'aquell rey tan orgulliós; les angunies de Sant Joseph al no poder trobar hostatge digne d'allotjar al Fill de Deu, y el naixement esplendorós del Salvador, adorat pels àngels y pastors, pels humils de cor.

Potser ab els anys de la joventut y del vigor s'esfumen y se senten ab candidesa les consideracions dels avis, però no hi hà taula que no fassi la festa, que no senti repetides vegades el nom de Jesús, que no's benedeixi ab el seu nom el tradicional àpat.

Al caure la tarda'ls carrers recobraren l'animació que continuà tota la nit, vegentse'ls teatres extraordinariament concorreguts. A l'Espanyol, hont, com es sabut, actúa la companyía del Sindicat d'autors catalans, varen despatxarse totes les localitats, sent moltes les families que varen haver de renunciar a entrarhi.

Ahir, dia de Sant Esteve, l'animació va seguir y els teatres se varen tornar a veure plens de gom a gom. Gracies a Deu no ha passat cap incident digne de lamentar, transcorrent les festes ab la pau y serenitat que li escau.

Ara, que per molts anys puguin passarles ab goig y alegría els nostres llegidors.

A Mataró

Un públich exemplar

A n'aquella ciutat de la costa, diumenge passat, podía passarhi un sinistre accident com els que varen succeir a Villarreal y a Bilbao. A no haver tingut aquell públich una serenitat digna de mès grans lloances, que hauría de servir de model a tots els públichs y que voldríem veure sempre en el públich de aquesta capital, ahont sovint s'hi apleguen grans multituts, quals moviments devegades resulten perillosos.

A Mataró, al Cine Gayarre, a la darrera sessió hi havía uns 500 espectadors, quan de sopte se parà'l motor y s'inflamà la pelícola, l'incendi quedà retratat en la tela de projecció y el públich s'enterà de lo que estava passant a dins de la cabina.

El maquinista trencà uns cordons, caigueren unes plaques metàliques que isolaren la cabina de la sala, donà la llum, fent sonar els timbres d'alarma y sortí de la cabina, ahont s'hi hauría asfixiat.

El públich se donà perfecte compte del incendi y totseguit cent veus s'alsaren potentes cridant: «¡Serenitat!» «¡Serenitat!» La majoría d'espectadors sortiren ordenadament y en un instant no hi quedà a la sala més que una colla de animosos que no volgueren sortirne fins a veure com acabava l'incendi.

Els esforsos dels maquinistes, empleyats y bombers, no pogueren dominar el foch y decidiren isolarlo a la cabina, que quedà totalment destruída, sense cap altra desgracia que serioses cremades que rebé'l maquinista al atacarlo tot sol als primers moments.

Aquest fet hauría d'esser exemplar pera cassos semblants y els més obligats en moments de perill son els homes que per naturalesa tenen dever de mostrar més fortalesa, més valor y més serenitat. Son aquests els que, com a Mataró, haurien d'imposar a la forsa la serenitat, regulant la evaquació del liocal, asserenant als que presos de pànich fugen atropelladament y apressuren als que ab llur calma entrebanquen la sortida dels demés.

Aquest és un dever del bon ciutadà.

La qüestió d'Orient

SITUACIO GENERAL

Els aliats balkànichs han fet conèixer ja als turchs les condicions de pau. Son aquestes:

Cessió de tot el territori de Turquía europea situat al O. de la linia de Rodosto al cap Malatra (Midia), y exceptuada la península de Gallipoli.

Cessió de totes les illes del Mar Egeu.

Renuncia per part de Turquía als drets sobre la illa de Creta.

L'acte de la sessió del 23 en que'ls aliats fixaren les condicions per primera vegada, diuen que fou impresionant.

En mitg d'un gran silenci, y després d'haver Reschid-pachà demanat que li diguessin les condicions de pau, el delegat serbi Novakovitch, que presidía, tragué de la carpeta un full de paper plegat en quatre, el desplegà ab compte, y ab veu lenta y entonació solemne llegí la sentencia de mort de Turquía europea. Perque son tan insignificants els dos bocins, les dúes engrunes de territori que se li deixen a Europa—y encara incomunicades entre sí, — que equival a esborrarla per complet y relegarla al Asia.

Era tal el silenci, que, segons frase d'un dels delegats «se sentíen els batechs dels cors». Els delegats balkànichs tenien la vista fixa sobre Reschid-pachà, sobre Nizami-pachà, sobre Salih-pachà, que aculliren la lectura de la sentencia ab una dignitat que impresionà als altres.

El president, un cop llegit el terrible document digué que aquestes condicions eren les territorials y que n'hi havía d'altres.

Després d'uns segons de silenci imposant, Reschid-pachà, ab aquelles entonacions suaus que li son propies, y ab veu lleugerament emocionada, digué:

—Els delegats otomans preguem que les condicions ens siguin donades per escrit.

—¿Desitja Vostra Excelencia un document exrès y firmat en deguda forma o una senzilla copia?

—N'hi hà prou ab una senzilla copia.

Després demanà que li fossin dites les altres condicions que havía anunciat el president, però'ls delegats refusaren, alegant el senyor Venizelos que's tractava de «condicions secundaries». Reschid-pachà demanà consultar ab el seu Govern y s'aixecà aquella sessió historica, quedant citats els delegats pera'l dissapte.

En conversació particular un dels delegats digué que no creya que Turquía acceptés aquestes condicions y que aleshores fóra la ocasió de que les potencies intervinguessin.

Y en efecte: un telegrama de Constantinopla diu que la Porta no accepta y que presentarà una contra-proposició, mentres que un telegrama de Berlin diu que allí's judiquen igualment inacceptables les condicions y que no hi haurà més remey que reunir un tribunal internacional.

¿Anem a la intervenció?

Proposicions refusades

París, 25, 11'10 nit.—Constantinopla.—El Consell de ministres ha acordat refusar les proposicions presentades pels Estats balkànichs aliats.

Turquía presentarà unes contra-proposicions.

Incident desagradable

París, 25, 11'40 nit.—Constantinopla.—Uns marins borratxos de la dotació del creuer nort-americà «Scorpions», de estació en aquestes aigües, han promogut un escàndol en una sala de skating y han piegat a varies persones, entre elles el comandant espanyol senyor Sala.

Noticia desmentida

París 26, 3'10 tarda.—Sofía.—Se desmenteix la sortida de tropes búlgares cap a Salònica, que's considera imminent.

TEATRE CATALÁ

"La casa de tothom"

Diu l'Alexandre Plana en «El Poble Català»:

«En les [illegible] Joseph Morató ens posa davant dels ulls un full de la novela, quieta y dolorosa, que es la vida de les families de la petita burgesía. Novela sense sotregades, gairebé sense peripecies, ab un nivell sempre a la mateixa alsaria, ab la ondulació de les aigües d'un llach, més aviat que ab la remorosa violencia de les ones en el mar. Es la vida en que'ls més forts sofriments se reclouen entre les quatre parets d'una cambra, ahont els mobles sabríen dirnos, si parlessin les coses, els sentiments que mouen a les persones que ab ells viuen, més que no pas totes les batxilleres vehines del carrer plegades. Tots els colors, tots els matiços s'hi fonen en una tonalitat grisa, com si un vel de boira fina envolités els temperaments y les accions. En «La fortuna boja», «Les engunies del repós», «El començar de les coses», «Les arrels», «El tresor», hi hà una idea dominant, una mateixa sensació que's tramet d'una obra a l'altra donat-les-hi una unitat de concepció ben visible. Aquesta idea dominant y aquesta sensació arriben a «La casa de tothom», com el ressonar d'una veu ja coneguda. La darrera comedia den Morató no's desvía pas del camí que les anteriors comedies havíen senyalat. Y si «El tresor», l'immediatament anterior, marcava un cambi de tècnica teatral en el sentit de donar un interés més viu a l'acció per un hàbil efectisme escènich, en «La casa de tothom» retorna'l comediògraf a la seva vella norma, a una discreta mesura y a una reposada manera de desenrotllar l'acció. En una de les escenes de la seva darrera obra, hi hà una noya que capdella una madeixa de fil posada entorn de l'espatller d'una cadira, y que posa'ls seus miraments en que la mateixa no s'embulli. Aixís, la manera de fer den Morató; l'acció de cada comedia seva es una madeixa que ell va capdellant ab tota cura perque cap més entrebanqui l'atenció del públich.

***

La casa del senyor Ramón es la casa de tothom. Es un bon home que ab prou feines pot sostenirse an ell y les seves dúes filles, la Laura y la Gloria, ab el sou que guanya en una casa de comerç, y encara a la seva taula hi mengen sempre'ls parents que han vingut a ciutat ab poques ganes de guanyarse la vida per ells mateixos. Un cunyat y el seu fill no fa gaire temps que marxaren a l'Amèrica, pagantel-s'hi'l passatge'l senyor Ramón. Un cosí viu també ab l'esquena dreta. Un noy que tracta com un fill, cerca colocacions pera tots menys per ell. Y els parents sembla que no ho agraeixen gaire. Un professor vell de matemàtiques també ha cercat redós a la casa, però es l'únich que'ls allibera del seu pès tan aviat com troba una plaça en un colegi. La filla gran veu ab engunia com son pare treballa fóra d'hores pera poguer mantenir tots els que'l volten, però son pare es massa bó pera gosar dir als parents la seva situació. El cunyat y el nevot que havíen marxat, tornen un vespre. No hi havía rès a fer a l'Amèrica. Malsguanyats diner els dels passatges. Ells venen a fer més feixuga la càrrega del seu parent.

En Morató en els tres actes de la seva comedia ens fa seguir el filat de totes les engunies que passa en Ramón per la seva bonesa. La noya gran s'hauría de casar, però el día abans de les bodes, per escrúpols voldría el pare que s'esperés uns díes. Ha perdut la colocació que tenía, perque la fadiga dels seus treballs de cada nit el deixaven sense forces a l'endemà y la seva tasca s'endarrería en el despatx. No voldría ésser un pès pera'l seu gendre, jove de bona posició, perque recorda el pès que pera ell han estat els seus parents. Bones noves donen al conflicte una solució conseladora: el principal del senyor Ramón s'ha convençut de que ha fet mal de treure a son antich empleat, y el fa cridar pera pendre'l altra vegada. La filla gran podrà casarse'l día fixat. La filla petita també ha trobat promès en el jove afillar que ha establert una agencia de colocacions. Y fins el senyor Ramón trencarà el viudatge casantse ab donya Francisca, una viuda fresca y rica molt amiga de la familia.

***

Aixís, es com l'autor de lo que podía ésser un drama fosch y dolorós n'ha fet una comedia amable, donant solució optimista a les peripecies que sobten a la familia del senyor Ramón, y aclarint totes les notes grises que hi havía en el fons de la comedia. Y això no es pas romanticisme blanch que vulgui infondre l'autor a la seva obra pera oposarlo a la corrent del romanticisme tenebrós, tan forta en el teatre, que dona solució de tragedia a tots els conflictes familiars. Es més aviat una conseqüencia natural de l'idea, que sembla tenir l'autor, de la comedia. Si ha d'ésser la comedia un genre literari que reflexi les coses de la vida a través d'un prisma que al reflectar la llum atenuí els raigs forts y intensifiqui els clars, s'ha de dur al teatre'ls neguits y alegríes del reclòs familiar, però donantel-s'hi el cayent consolador de les coses que no veu remey o manera de resoldres per bé. Aixís lo que podría semblar ingenuitat es bonesa d'ànima, y quan se té la trassa den Morató, pera teixir una acció escènica, aquest aspecte d'ingenuitat prén un relleu de forta simpatía.

***

Les senyoretes Mestres y Plà, la senyora Baró, y els senyors Aymerich, Daroqui, Galceràn y Capdevila, contribuiren a l'èxit de «La casa de tothom», ab la justesa que donaren a l'interpretació dels seus papers.»

Musicals

Ahir, dia 26, començà y finirà'l 5 de janer prop-vinent, en el Palau de la Música Catalana, un petit curs normal pera la demostració y estudi del mètode de Gimnástica Rítmica y Estètica, de E. Jaques Dalcroze.

Aquest curs, destinat molt especialment als educadors en general, y d'un modo més directe encara, als mestres de música dels conservatoris, dels orfeons, de les escoles primaries y també als mestres de gimnàstica y de dança, desitjosos de basar llurs ensenyances en un pregon coneixement de les relacions que poden establirse entre'l ritme musical y els moviments corporals, se donarà baix la direcció pedagògica y artística del mestre Joan Llongueras, ab el concurs de Na María Ehrengut, abdós professors ab diploma del Institut d'Hellerau.

El programa d'aquest petit curs comprèn: Estudi pràctich de la Gimnàstica Rítmica; conferencies sobre la finalitat del mètode, y demostracions de Gimnàstica Rítmica ab el concurs de deixebles del mestre Llongueras.

No hi hà dubte que en tots els genres de música, de pochençà, s'hi posa més cura en l'ordre de les religioses pera que elles obeeixin a la fi pera que van destinades. Els «Goigs de la Mare de Deu de l'Esperança», del mestre J. M. Comella Fàbrega, son una prova de que'l poble pot cantar y bé en aquesta mena de lloança que tan desacreditada estavia per sa poca bondat. En Comella n'ha perfectament sortit y de sa bella obra n'ha elxit també l'edició que acaba de donar a llum la casa Dotesio.

En el tríduu que la setmana passada se celebrà a l'iglesia de la Mercè llemanant al Cel el benefici de la pluja, la Capella de Música de dita iglesia, dirigida pel mestre En Lluis Millet y reforsada ab elements del Orfeó Català, hi va cantar una hermosa pregaria popular demanant pluja, del sigle XVI, que fou treta temps enrera pel mestre En Francesch Pujol d'un ritual que's guarda en el Museu Diocesà de Vich.

NOTICIES

DE BARCELONA

Observatori de Montserrat. — Estació del Monastir (740 m. sobre'l nivell del mar). — Desembre, 26, a les 8 h. — Baróm. ahir, 706'2; id. avuy, 704'1; la temp. màx. ahir, 15'0; id. mín. avuy, 4'5: mínima a l'herba, 4'0; màxima sol en el buit ahir, 40'0; calories radiació solar ahir, 1.074'0; humitat relativa ahir 69; id. id. avuy, 40; evaporació, 5'0; ahir, el cel ab alguns cirrus, hermós dia primaveral, no fret, mar de blanquíssima boira a la plana (Vallès).

Paraigües Cardús Portaferrissa, 10.

Del Port. — Vapors entrats el día 26: Vapor correu «Jaime I», de Palma; balandre «María de los Dolores», de Cartagena; vapor «Ciérvana», de Marsella; id. correu «M. L. Villaverde», de Santa Isabel de Fernando Póo; id. alemany, «Neptuno», de Cardiff; id. correu «Legazpi», de Manila, y la corbeta uruguaya «Port-Sonochand», de Valencia.

LA EGIPCIA Corresponent al favor que'l públich li ve dispensant, desde primer de janer, a base d'estudis ja verificats, reorganitza tots els seus serveys de pompes fúnebres, ab el fi d'arribar al major extrem en termes d'economía.

En aquestes columnes anunciarà desde primer d'any próxim les seves noves tarifes, a preu fixe, y insertarà'ls seus nous models; quin examen y crítica se permet recomenar.

El prop-vinent diumenge, día 29, la Cambra de Viatjants y Representants celebrarà a les onze del matí la seva Junta general reglamentaria en el seu domicili social, Ronda de Sant Pere, 13, principal.

—Cura aviat tos, bronquitis y catarros pulmonars la *Thiocolina Calbetó*. Venda: farms.

L'Habilitat dels Mestres dels Partits de Mataró y Arenys de Mar, carrer de Balmes, núms. 27 y 29, pagarà'ls havers del mes.

A Mataró desde avuy en endavant, de nou a una; a Premià de Mar el día 29, de tres a quatre; a Calella el día 29, de set a vuit; a Arenys de Mar el día 29, de dèu a onze; a Sant Celoni el día 30, de nou a dèu.

— Pastilles Laxants Prats. Purgant agradable. Evita infeccions.

La Direcció de la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis ens prega recordem al públich que a causa de la tanca del balans, les oficines de dita institució estaràn tancades els díes 29, 30 y 31 del corrent.

— QUARTOS DE BANY última novetat. Preus baratíssims. Casa Sangrà.

En els aparadors de la casa Reig, Passeig de Gracia, 27, se troba exposada la bandera del Centre Catòlich Obrer de Sant Vicens de Paúl, que serà benéida pel senyor Bisbe, el día 29 del corrent mes, a la iglesia de Sant Vicens, essent padrins el senyor don Joseph Ferrer-Vidal y sa distingida esposa donya Madrona Aloy.

Dita bandera ha sigut brodada generosament per l'aristocràtica senyoreta P. B. A.

—El millor Café La Estrella, Carme, 1.

L'Ateneu Enciclopèdich Popular ha sigut rescentment invitat a formar part de la societat pera l'Arbitratge Internacional fundada pel Banch d'Estournelles de Constant.

También ha rebut pera sa biblioteca popular, enviades per sos editors de Londres y Xicago, les revistes «Land Values» y «The Public», que poden ser consultades per les persones a qui interessi.

JOYAS "FIX" Fernando 24

L'habilitat dels mestres del partit de Sabadell pagarà'ls havers de desembre.

A Sabadell, Jardí, 4, el día 27, de dèu a dotze; a Barcelona, Tapineria, núm. 61, tercer, el día 24, desde dos quarts d'una fins a les dues; a Ripollet fins al día 5 de janer.

—Exposició de flors, jardineres y florers novetat. J. Llorens, Rambla Flors, 30.

L'excursió organitzada per la Secció de Fotografía del Centre Excursionista de Catalunya pera'l prop-vinent diumenge, té per objecte fer el següent itinerari: Martorell, Castell de Sant Jaume de Rosanés, Castellví, Miralles y Gelida.

Pera detalls y inscripcions en el local del Centre per tot el día d'avuy, que tindrà lloch la sessió preparatoria a les dèu de la nit.

— «Eau de Gioconda», lo millor pera la bellesa. Frasch de prova, 3 pessetes.

Ab el segell del Colegi de Metges, rebem la següent nota:

Una comissió del Colegi de Metges d'aquesta provincia, va anar a entregar al governador y al alcalde, un dictamen demostratiu de la impotabilitat de les aigües que tracta d'adquirir l'Ajuntament de Barcelona, y de ses conseqüencies pera la salut pública de la capital.

El propi dictamen ha sigut remès al ministre de la Governació.

La comissió pregà al senyor alcalde que donés compte a l'Ajuntament de dit dictamen, abans de la sessió en que deu discutirse'l de la comissió d'aigües, a fi de que sigui conegut el resultat d'un estudi de tant interès pera tots sos habitants.

El governador va expressar a la citada comissió, que dit dictamen passaría lo més aviat possible a la Junta Provincial de Sanitat.

—Fonògrafs y Discbs Odeón y Fonotipia 300 novetats. Carrer de Santa Agna, 21.

La Cambra de Comerç y Navegació d'aquesta ciutat, en sa sessió última, acordà reconèixer la importancia de la tasca de la Junta del Port y sa subjecció a la Reyal Ordre de 3 de setembre sobre revisió de tarifes, manifestant el seu criteri absolutament contrari a lo disposat en ella; la Cambra resolgué formular algunes indicacions sobre la navegació de cabotatge, els barcos en reparació, a les linies de servey regular, els barcos de càrrega general que efectúen operacions de descàrrega amarrats de punta sobre'ls molls o en badía y efectúen la descàrrega en llanxes, e.c.

Foren aprovades, ab un expressiu vot de gracies, les gestions fetes a Madrid pel secretari don Bartomeu Amengual, sobre la recàrrega dels drets sobre'ls fruits colonials de procedencia indirecta, la creació d'una línia directa espanyola de navegació a Orient, la delimitació definitiva—que s'ha lograt ja—de la zona marítima de la Barceloneta, etc.

La Cambra, tenint en compte que'l projecte sobre dipòsits franchs, si bé no integra la totalitat de les aspiracions que reiteradament ha exposat, marca una orientació útil pera'l desenrotllo dels interessos econòmichs del país, acordà telegrafiar al president del Consell de ministres significantli la conveniencia de la prompta aprovació de dit projecte de lley.

En virtut de la reglamentaria renovació de càrrechs de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana que tingué lloch en l'assamblea del día 21 del mes actual, la Junta Directiva ha quedat constituida en la següent forma:

President, senyor Duch de Solferino; vis-president primer, senyor comte de Lavern; vis-president segón, senyor marqués de Soto-Hermoso; secretari general, don Joseph María Brugada; comptador, don Emili Ragull; tresorer, don Wifred Trilla; arxiver-bibliotecari, don Alfons de Oliveda; vocals: don Santiago Sansalvador, senyor marqués de Barbarà; don Isidre Gassol, don Joseph Marsans, don Antoni Prim, don Isidre Iglesias, don Francisco Casades, don Antoni Jansana, don Joseph Ciurana, don August de Rull, don Heriberto Pons Arola, don Joseph Balcells Vallbona, don Tomàs Burrull, don Felicià Nadal, don Joseph Martí Campmany y don Joan M. Griñó.

RAY

La Caixa de Persions pera la Vellesa y d'Estalvis ha adquirt el solar conegut per «La Palmera» (plaça de Junqueres), que té de superficie 30,000 palms quadrats, hont farà construir el seu edifici social, haventse confiat els plànols y la direcció facultativa de l'obra al arquitecte don Enrich Sagnier.

Aquests darrers díes ha estat exposat en el Saló Parés un artístich pergami, obra del prou conegut caligraf y policromista En Francisco Flos y Calvar, pel qual l'Ajuntament d'Agullana nomena fill adoptiu de dita población al Ilm. senyor En Lluis Marià Vidal, en prova de reconeixement a la generositat de dit senyor cedint el terrer y material necessaris pera la edificació d'unes Escoles públiques.

Dita obra està executada ab una pulcritut y riquesa de detalls, destacantse, en la part superior de l'orla, una bonica vista d'Agullana, resultant, en conjunt, un treball digne com tants altres n'han sortit de les mans de son autor.

La Direcció del benèfich Assil de Sant Joan de Deu, qui sostè constantment doscents noys pobres escrofulosos, raquítichs, cegos, etc., se veu precisada a solicitar el concurs de la caritat pública, per no comptar ab altre medi que l'almoina pera atendre a les seves múltiples necessitats.

Ab aquest motiu s'han repartit unes circulars pera buscar almoines entre les persones caritatives.

— Lavabos, Waters, Banyeres, Models nous. — Preus reduits. Jaume Sauret, 7, Pelayo, 7

Ahir, a quarts de nou, va ser trobada al carrer den Colommas una pobra velleta de 70 anys que estava atuida de fret.

Un municipal la va recullir y portar al dispensari de Santa Caterina, hont va morir a la poca estona.

L'infelis havía pernoctat al Alberch de Santa Caterina.

— Construccions modernes d'acer y ciment (formigó armat) incombustibles, sòlides y econòmiques. Demanar presupostos a «Construcciones y Pavimentos, S. A.», abans Miró Trepat y Companyía, Pelayo, 1, principal.

Altra vegada s'ha intentat cometre un robo al magatzem municipal del carrer de Wad-Ras, pel qual tanca predilecció senten els lladres.

Un sereno trobà una de les portes oberta, y d'un dels rodlos de filferro allí dipositats, ne sortía un troç de 5 metres. Algú devía destorbar als malfactors, y no van tenir temps de acabar la operació.

— Anís Sant Geroni «Montserrat. Cafès, colmados y confiteries.

Ahir al mitgdia, de un terrat del carrer de les Escoles, 3, va caure a la via pública Joseph Husach Margaler, de 60 anys, vehí del núm. 5.

Al ser portat al dispensari, va morir.

Ans d'ahir a la tarda fou l'enterrament del bomber Antoni Ventura, mort malhauradament en l'incendi de Badalona.

Al acte, que fou una imponent manifestació de dol, hi acudí de Barcelona una secció de bombers, portant una corona a la memoria del company; el diputat a Corts del districte, don Bonaventura Plaja; don Martí Pujol, alcalde de la ciutat, presidint l'Ajuntament que hi assistía en corporació; representacions d'entitats; el cos de bombers, y innombrables amichs del finat, presenciant el pas de la comitiva una gran gernació.

Durant tot el día se prosseguiren les actuacions judicials.

Els balcons de totes les societats estaven endolats y ab la bandera a mitg pal.

— Es día de gracia en els Magatzems «EL BARATO» DEMA. Entre els varis articles que's posaràn a la venda hi haurà bufandes llana a 15 cèntims, alfombres sarrell a 65 cèntims y franeles sarja a 25 cèntims metre.

Un subjecte de 37 anys, vehí del carrer de Moncada, mogué escàndol a les tres de la matinada en el de Sant Geroni, y al repèndrel el vigilant, se indignà de tal manera que l'escomesé a cops de puny, produintli varies lesions a la cara y mans.

Una parella de seguretat que acudí al escàndol, subjectà al furiós individu y el portà près a la delegació.

— Abans de sentarse a la taula prengui vostè l'aperitiu «Vino añejo quinado Campa» y menjarà ab gana.

Els díes 27, 28 y 29, els alumnes del Colegi de la Bona Pastora tindràn exposades en els salons del mateix les labors y pintures confeccionades durant els cursos que precediren a la última exposició. Pels treballs que s'han rebut promet ésser molt lluída.

Reys Pilotes fet bol y jerseys, joguines grumosos desde 30 ptes. Discbs odeón y fonotipia.—Sta. Agna, 21.

El delegat a Barcelona de la Societat Choral de Bilbao ens comunica que ha rebut el següent telefonema:

«Comissió Govern interior Ajuntament ha acordat presideixi alcalde Bilbao comissió que acompanyi Choral.»

Per la nova que donem, se veu el gran interès que ha despertat a Bilbao la pròxima vinguda a nostra ciutat de la seva brillantíssima Societat Choral.

— Malté VIGOR. Gustós sustitut del café.

Avuy, divendres, a dos quarts de

tisarse lo mateix en hivern que a l'estiu. Cura'l raquitisme y linfatisme.

Capítol d'accidents.

Han sigut auxiliats als dispensaris: Una dona de 25 anys, apallissada per un malhumorat subjecte al carrer Nou.

Un aprenent lampista ferit a una mà notejant les màquines a un taller del carrer den Muntaner.

Un obrer de la estació de Mataró, ferit al cap per haverli caigut una caixa d'embalatge.

Un descarregador del port lesionat al peu dret, ab fractura, a bordo del vapor «Jardín».

Una dona de 70 anys, atropellada per un auto al carrer den Salmerón. Rebé contusions lleus.

Dos minyons que s'esbatussaren al carrer de la Princesa per qüestió de una mossa volàtil.

Dos homes que anaren a cops de puny al carrer de Premià, hont viuen, per qüestió d'interessos.

Un camàlich que al posar un matalàs a una casa del carrer de Aribau fou rebut per un gos a mossegades.

Un borratxo que feu un capbussó al Arch del Teatre y quedà esgalabrat.

Un aprenent cansalader que va sofrir l'amputació d'un dit per un engranatge a una casa del carrer dels Carders.

A l'extranger

(DE L'AGENCIA HAVAS)

DEL MARROCH

Destacament deslliurat

París, 26, 10'40 matí.—«Le Matin» publica'l següent telegrama de Tánger: Segons un radiograma de Mogador, de data 25, el general Brulard, després de reunir una columna suficient, ha sortit de Mogador, dirigintse a marxes forçades a l'Alcassaba de Dar-El-Kaid, pera deslliurar el destacament den Massontier, que fa dies està sitiat pels kabilenys.

Per altra part, «Le Gaulois» diu que amb se va rebre a París un telegrama donant compte de que'l destacament Massontier ha sigut deslliurat per les tropes enviades en son aussili.

Detalls d'una operació

París, 26, 6'43 nit.—Mogador, 25.—La columna del general Brulard va deslliurar ahir, a les deu de la nit, a la columna Massontier, que estava sitiada pel kabilenys a la Kasbah de Dar-El-Kaid.

Els rebels intentaren oposarse a la marxa de la columna de socors, entaulantse el combat a 13 kilòmetres de Mogador.

El general Brulard va ordenar avançar, malgrat lo accidentat del terreny, no parant el tiroteig fins arribar a la kasbah.

Les pèrdues de la columna de socors son 10 morts y 30 ferits.

L'estat moral del destacament Massontier es excelent.

Als voltants de la kasbah s'han trobat varis cadavres trossejats, lo que demostra l'encarnissament del combat entre els kabilenys y la columna sitiada.

La noticia del deslliurament de la columna Massontier ha sigut acollida ab gran alegría per la població francesa de Mogador.

D'ITALIA

Defuncions

París, 26, 12'36 tarda.—Roma.—Ha mort el ministre senyor Lacava.

París, 26, 11'58 nit.—Roma.—El P. Lluis Esteban, superior general de la Ordre del Sant Sagrament, ha mort avuy, a la edat de 61 anys.

D'ALEMANYA

Natalici

París, 26, 10'40 nit.—Berlín.—La princesa de August Guillem ha deslliurat aquesta tarda un infant, ab tota felicitat.

DE FRANÇA

Candidat a la presidencia

París, 26, 11'10 nit.—Nombrosos senadors y diputats republicans venien fent gestions aquests darrers dies prop del president del Consell pera determinarlo a presentar la seva candidatura a la presidencia de la República.

Avuy M. Poincaré els ha fet saber la seva acceptació.

DE RUSSIA

Ministre del Interior

París, 26, 11'55 nit. — Sant Petersburg. — Els diaris donen compte de que'l senyor Makiakoff, governador de la provincia de Tchernikoff, ha sigut nomenat ministre del Interior.

MÉS TELEGRAMES
Y TELEFONEMES
DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

La «Gaceta»

Madrid, 26, 10 matí.

La «Gaceta» publica:

Reyal decret aprovant el reglament reorganisant el servey y disciplina del cos de guardería forestal.

Reyal ordre resolent consulta formulada per la Companyía Arrendataria de Tabacs respecte de la classe de papers timbrats que deu utilisarse en les informacions possessories y de domini.

Regiments repatriats

Abans de Reys estaràn repatriats de Melilla els dos regiments de la brigada Galán y els dos de la primera brigada de la divisió Tovar.

De Melilla

Melilla.—Demà, de bon matí, sortiran ab direcció a Segangan un batallló del regiment de Melilla y altre del de África, manat pel tinent coronel senyor Fernández de Castro, en quin punt reallevaràn a la força allí destacada.

Hi hà molta animació, haventse celebrat sense incidents les festes de Nadal en els campaments avançats.

Se diu que demà començarà l'embarch a la península d'algunes tropes.

Fantasia

«La Correspondencia de España», a títul de informació, publica el ministeri que, segons referencies exactes, formaría el senyor Maura si fos cridat al poder.

Presidencia, don Antoni Maura; Estat, don Gabriel Maura; Governació, senyor La Cierva; Guerra, general Marina; Marina, senyor Ferrándiz; Fomento, senyor Sánchez Guerra; Gracia y Justicia, senyor Fernández Prida; Hisenda, don Gabi Bugallal; Instrucció pública, don César Silió.

Afegeix que'l senyor Rodríguez Sampedro ocuparía la presidencia del Senat y don Eduart Dato la del Congrés.

Repetim que publiquem la noticia al títul de informació.

Assamblea diocesana

L'Assamblea Diocesana anunciada pera'ls dies 26, 27 y 28 se celebrará els dies 28, 29 y 30, a Madrid.

Per un monument

S'han recaudat pera'l monument a Madrid an en Menéndez y Pelayo 10,064 pessetes 39 cèntims.

De Las Palmas

Las Palmas.—Han arribat 25 barcos francesos pera dedicarse a la pesca en el banch del Sahara, que ha estat explotant Canarias sense interrupció durant quatre sigles.

De Sevilla

Sevilla.—Ha arribat de Villamanrique la comtesa de París, ab objecte d'esmorzar en el yath del seu fill el duch de Montpensier.

Se proposa donar la volta al món a bordo del seu yath.

Cap a Barcelona

Madrid, 26, 2 tarda.

El director general de Obres públiques sortirà demà cap a Barcelona ab l'objecte d'assistir à la inauguració del ferrocarril de Barcelona a Martorell.

També girarà una inspecció a les obres de l'estany de Riudecanyes.

Lo que diu en Romanones

El president del Consell ha rebut aquest matí moltes visites.

Sens dubte pel cansament que aquestes li han produit mostrava en el semblant un aire de preocupació estranya al rebrens, limitantse a dir:

—Rès, senyors; no tinch noticies que donarlos; hi hà tranquilitat com may.

—Ja hem vist—li hem dit—que han visitat a vostè'l comte de Sagasta y el senyor Jimeno; ¿son futurs ministres?

—Jo, pobre de mí, ja he fet bastant; això don Antoni.

Ja hauràn vist vostès quina llista publiquen els periòdichs.

El senyor Lerroux ha vingut pera interessarme per l'indult de tres individuns, que no sé...

Y després de pensar una llarga estona ha acabat dient:

—Ahir vaig celebrar una conferencia ab el coronel Fernández Silvestre, qui'm va enterar de lo que passa al Marroch y marxarà pel janer al Marroch.

Les classes passives

Aquest matí s'ha reunit pera constituirse la Junta revisora de les classes passives composta d'un tècnich d'Hisenda, dels actuaris del Institut Nacional de Previsió y del comissari de Segurs.

La reunió ha sigut presidida pel ministre d'Hisenda, cambiantse impresions sobre'ls treballs de la nova Junta pera implantació de la llei de classes passives quan s'aprovi.

Crèdit de Ultramar

Avuy s'ha reunit en el ministeri de Hisenda la Junta classificadora de crèdits d'Ultramar.

Lo que diu «El Imparcial»

«El Imparcial», després de dir que'l vot quasi unànim de la opinió es contrari a la tornada al poder dels conservadors, diu que això es conseqüencia ineludible de la seva conducta en la oposició, perque no s'ha cuidat de dir a la opinió quin es son programa, ja que no n'hi hà prou que'ls seus orgues oficiosos diguin que'l programa el coneix tothom.

El projecte d'administració local, no es exclusivament conservador, perque'ls lliberals tenen sotmès al Parlament un projecte que representa la concordia en que s'ha arribat en la materia y pera aprovarlo sols falta que les Corts funcionin y els conservadors no dificultin la seva aprovació.

Els conservadors no han fet més que callar y el silenci no pot significar més que una d'aquestes dúes coses: o ausencia d'idees o despreci al país.

Problema nou es el de l'acció africana. ¿Representen els conservadors en aquesta materia una política distinta de la dels lliberals? Que ho diguin, pera que'l país opti. Fins ara lo únich positiu de sa política africana es el recort de la guerra de Melilla.

Probablement el de la emigració, l'alivi de les càrregues del proletariat y l'abaratiment de la vida. Els únichs testimonis de sa gestió econòmica els donaren, ab recta intenció però equivocadament, dedicant els recursos del Tresor a nodrir poderoses entitats y oposantse a la rebaixa aranzelaria, negantse a concertar tractats de comerç, preconisant els impostos indirectes, que son gravàmens contra'l pobre, y pegnant pera que's restableixin els suprimits.

Problema nou, en fí, es el d'Hisenda, creat a Espanya com a conseqüencia del cambi operat al Marroch. Censuren els conservadors als lliberals perque no l'han resolt. ¿Sab algú en que's diferencia la política dels conservadors de la dels lliberals en aquesta materia? Una vegada parlaren sobre això en el Congrés y més val que s'oblidi pera no evocar de nou la nuesa.

¿Hont es, donchs, el programa? ¿En nom de què aspiren a governar? En un règim arbitrari, podría ésser, ab totes les conseqüencies que això entranya y que la historia registra; en un règim d'opinió pública, en que'aquesta es la que dona y lleva'l govern, nò.

Els conservadors en aquesta etapa han reduit sa representació y son programa a dúes coses: les relacions ab els republicans y els obrers y les relacions ab l'altre partit governamental, els lliberals.

Respecte dels republicans y obrers no tenen més que un criteri: la guerra.

L'actitut inquieta de les masses proletaries y de la petita burgesía en nostra nació es un problema greu. La fórmula conservadora davant d'això: tribunals, presons, policía, guardia civil y en darrer terme tropa.

A n'això's diu una «solució».

Conseqüencies: la primera ja la produiren en 1909. No parlem de la setmana tràgica de Barcelona, perque aquesta no fou més que'l resultat d'una imprevisió: el Govern va deixar sense forces a Barcelona y se produiren els successos. La primera conseqüencia de aquexa política fou que units els socialistes y republicans se provoqués un estat de coses que a Madrid en les primeres eleccions se varen emetre més de 40,000 vots anti-dinàstichs.

En les relacions ab el partit lliberal la fórmula conservadora es molt semblant a l'anterior. La solidaritat constitucional. ¿Què vol dir això? ¿Quin es el contingut d'aquesta frase? La seva primera manifestació es el desdeny. An en Maura li sembla mal lo fet per en Moret en 1909 y declara trencada la solidaritat constitucional y treu als lliberals el seu quefe. Porta en Canalejas y l'imposa, però li sembla mal la seva política y trenca la solidaritat constitucional y vé al Congrés pera treures la pols. Alguns conservadors—en Maura calla—diuen que en Romanones deu fer això o lo altre y amenacen ab rompre la solidaritat constitucional, exigint que'ls liberals abandonin el ministeri com si el règisme fos una ficció.

¿Y aquest es el programa ab que'ls conservadors pensen governar?

Un discurs

Madrid 26, 4'15 tarda.

La minoría conservadora ha publicat en un follet el discurs del senyor Maura y Gamazo sobre'l tractat franch-espanyol.

«El Universo»

«El Universo» publica un amplíssim article reproduint varis paragrafs del follet del bisbe de Vich sobre l'estatisme y la llibertat religiosa.

La situació política

Madrid 26, 5'15 tarda

Al Congrés continúen avuy les cabales y pronòstichs sobre la situació política

La escassa concorrencia que assisteix al Congrés segueix discorrent sobre qui serà govern el día primer de janer.

Els moretistes, si be diuen que continuarà el comte de Romanones, no amaguen la seva creensa de que pot venir el senyor Moret.

Els conservadors van dient que'l senyor Maura serà qui s'encarregarà del poder axís que'l Rey hagi evaquat les consultes el 31 de desembre, y asseguren que es axacte'l Gabinet que ha publicat «La Correspondencia».

Els romanonistes ratifiquen les manifestacions fetes pel comte aquest matí, però tots estàn completament desorientats.

Malgrat la reserva, se va coneixent lo que va passar al darrer Consell de ministres.

Segons totes les referencies, la qüestió de confiansa serà plantejada immediatament que arribi el Rey.

De tots era coneguda l'actitut del ministre d'Estat. Aquest tenía declarat que aprovats el tractat y els presupostos deixaría de formar part del Govern. Aprovats el tractat y els presupostos, entén que ha cumplert el compromís contret y sols ha accedit a permanèixer en son lloch lo que resta d'any y això per la circunstencia de trobarse'l Rey de cacera.

La decisió del senyor García Prieto es irrevocable, havent fet fracassar totes les gestions que s'han fet pera que continués en el ministeri d'Estat. Hi havía gran interès en que'l senyor García Prieto s'encarregués del desenrotllo del protectorat al Marroch, però no hi hà hagut medi de reduirlo.

El comte de Romanones va quedar en completa llibertat pera presentar la qüestió de confiança al Rey en el moment que ho cregués més oportú y reconeixent que aquest moment com més proper se presenti ha de ser millor va anunciar que no deixaría transcorrer cap minut desde l'arribada del Rey a Madrid.

Axís, donchs, el mateix día que arribi el monarca li serà plantejada pel quefe del Govern la qüestió de confiança.

També's va parlar en el Consell de la qüestió del emprèstit. El senyor Navarro Reverter va donar compte als seus companys de les negociacions que portava pera realisar aquesta operació. Les negociacions les continuarà el ministre d'Hisenda, però'l Govern no farà rès fincs a veure com se soluciona la crisis.

Miting

Avuy marxèn a Bilbao varis individuns de la Joventut republicana-socialista, ab l'objecte de celebrar un miting en contestació al celebrat el diumenge darrer per les joventuts monàrquiques.

Firma de Guerra

Madrid, 26, 9'15 nit.

Al ministeri de la Guerra han facilitat avuy la següent nota dels Decrets firmats ahir pel Rey moments abans de marxar a Santa Cruz de Mudela:

Nomenant governador militar de Palma de Mallorca al general de divisió don Gumersind de Sierra y Vàzquez de Novoa.

Nomenant conseller del Suprem de Guerra y Marina al general de divisió don Màxim Ramos Horcajo.

Idem sub-inspector de les tropes de la sèptima regió al general de divisió don Elart Andino del Solar, que's troba de quartet.

Idem pera'l mando de la tercera divisió al general de divisió don Ricart de Nicolau y San Bartolomé.

Idem quefe de secció del ministeri de la Guerra al general de brigada don Ventura Fontan y Pérez de Santa Marina.

Idem comandant general d'artillería de la quarta regió al general de brigada don Joan López Palomo.

Idem comandant general d'artillería de la sèptima regió al general de brigada don Agustí Cascajares.

Idem governador militar de Las Palmas al general de brigada don Francisco Sànchez Maujon.

Idem quefe de secció del ministeri de la Guerra al general de brigada don Joseph Centaño Anchorena.

Disposant que'l tinent general don Julià González Parrado cessi en el càrrech de quefe del Estat Major Central del exèrcit y passi a la secció de reserva a solicitut propia.

Idem que'l general de divisió don Joseph Serrano Aizpurua cessi en el càrrech de conseller del Suprem de Guerra y Marina.

Idem que'l general de divisió don Joseph García de la Concha cessi en el càrrech de sub-inspector de les tropes de la sèptima regió.

Idem que'l general de brigada don Lluis Urzàiz y Cuesta cessi en el càrrech de comandant general d'enginyers de Melilla.

Idem que l'intendent de divisió don Joan Gutiérrez López cessi en el càrrech d'intendent militar de Melilla.

Idem que l'inspector metge de segona don Joseph Ceballos y Tunes cessi en el càrrech d'inspector de Sanitat militar de Melilla.

Idem que l'auditor general del exèrcit don Mencló Sanz Pardo del Castillo cessi en el càrrech d'auditor de la capitanía general de Melilla.

Promovent al empleu de tinent general al general de divisió don Francisco Pérez Clement

Promovent a general de divisió al de brigada don Ferràn Losada y Sala.

Promovent al empleu de general de brigada al coronel de cavalleria don Joseph Bueno y Castro.

Promovent al empleu de general de brigada al coronel d'infantería don Ataulf Ayala y López.

Proposant pera la creu blanca del Mèrit Militar de la classe corresponent a 17 quefes y oficials per serveys prestats en l'Estat Major Central.

Ajustant l'organització de les guarnicions d'Africa y altres de la península a la llei de presupostos pera 1913.

Dictant regles pera donar cumpliment a lo que disposa la llei de presupostos pera 1913 en lo relatiu a l'administració central.

—De conformitat ab els Decrets de que donem compte en la firma de Guerra, demà publicarà el «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» una Circular dictant regles pera la reorganització del ministeri de la Guerra.

Se suprimeixen l'Estat Major Central y la Inspecció General dels establiments y industries militars que's refonen en la subsecretaría y les seccions del ministeri de la Guerra.

Alts càrrechs de policía

Se diu que serà nomenat director de seguretat el senyor Ródenas, del Consell d'Estat; quefe superior de Madrid, el senyor Gimenez Pajarero, tinent coronel del exèrcit; y comissari general el senyor Blanco, auditor de Guerra.

Personal diplomàtich

Han sigut trasladats a Madrid els funcionaris següents: Fiscovitch, que estava d'agregat a l'embaixada de Londres; Caro, que estava a la Santa Seu; Muro, al Quirinal; Vidal, a Bruselles; Sanz, a Lisboa; comte de Santa Pola, Tànger.

Han sigut trasladats: a Bruselles, el senyor Moral, que estava a la Legació de Lisboa; al Quirinal, el senyor Igual, que estava a Budapest; a la Santa Seu, el senyor Groizard, que estava a Berna; a Londres, el senyor Canillera, que estava en el Quirinal; y el senyor Moltó, que era cònsol d'Espanya a Puerto Rico, ha sigut trasladat al consulat de Río Janeiro.

Un banquet

S'ha celebrat en el buffet del Congrés el banquet que'ls periodistes que fan informació en el ministeri d'Instrucció Pública han ofert al subsecretari de dit departament don Natali Rivas.

Hi han assistit 50 comensals, entre periodistes, diputats y senadors.

El secretari del Congrés, senyor López Monis, ha ofert el banquet en nom dels periodistes y ha llegit una carta molt afectuosa del ministre d'Instrucció pública, justificant la seva ausencia y enviant la seva adhesió.

El senyor Rivas (don Natali), en frases molt sentides, ha agraït l'obsequi.

El Resident al Marroch

Madrid, 27, 12'30 matinada.

Oficiosament se diu que no es exacte que s'hagi ofert el càrrech de Resident general al Marroch al general [illegible] y per tant es possible que aquest refusat per les condicions en que [illegible]rrech ha de desempenyarse.

No estant encara ratificat el convení franch-espanyol, parlar de la designació de Resident es encara prematur.

Podem afirmar que res se farà en aquest assumpte fins després de cambiades les ratificacions.

No tenen, per lo tant, fonament les afirmacions que en aquest sentit se fassin.

En Montero Ríos y en Romanones

A última hora de la tarda el senyor Montero Ríos hà conferenciat ab el comte de Romanones, en el domicili de aquest.

No ha sigut breu y s'ha desenrotllat en termes cordialissims.

Lo tractat ho han reservat.

El senyor Montero Ríos o persona que ab ell ha parlat s'ha limitat a dir que la visita al comte de Romanones no tenía més que un objecte: felicitar les Pasqües, y d'aquesta manera la gent pot veure que les relacions entre abdós no havien sofert el menor refredament.

En Moret

Davant de la espectació dels successos polítichs que s'anuncien, el senyor Moret no sortirà de Madrid aquests dies.

Els seus íntims asseguren que no abandonarà la Cort fins a veure com se resol el problema polítich pendent.

L'actitut de l'Arias de Miranda

En el Congrés assegurava aquesta tarda un diputat y íntim amich del ministre de Gracia y Justicia que aquest no transigia en permanèixer en el Govern ni un día més després de la tornada del Rey a Madrid.

El senyor Arias de Miranda, segons l'esmentat diputat, va acceptar el continuar essent ministre, després de la tràgica mort del senyor Canalejas, en atenció [illegible] les circunstancies, y imposantse un veritable sacrifici, però la solució ha terminat y abandona'l ministeri al aprovarse'l presupost.

En el darrer Consell de ministres va reiterar la seva decisió al quefe del Govern.

El senyor Arias de Miranda va voler justificar, ademés, la seva conducta, manifestant que aquest era'l més petit testimni de gratitut y amistat que podía rendir a la memoria del que fou el seu més decidit protector en política y millor amich, en Canalejas.

En Maura

El senyor Maura ha sortit cap a Valladolid, pera assistir a una cacera.

Se proposa tornar a Madrid el dilluns, dia que probablement se plantejarà la crisis.

Obsequi

El dissapte el senyor Moret obsequiaràà ab un banquet a la Mesa del Congrés.

Conferencia

El general Alfau ha conferenciat ab el senyor García Prieto, sobre l'implantació del protectorat al Marroch en temps oportú.

Visites al president

El quefe del Govern ha permanescut durant tota la tarda en el seu domicili rebent nombroses visites, entre elles, les dels exministres senyors Suàrez Inclàn y Salvador, l'embaixador d'Italia y el general Weyler.

Aquest últim ha estat a despedirse perque marxa a Barcelona.

Les habilitats den Romanones

El comte de Romanones sortirà el dissapte al matí cap a Mudela d'ahont tornarà acompanyant al Rey.

Molts diputats ministerials se proposen baixar a la estació del Mitgdia ab objecte de tributar al president del Consell una manifestació de simpatía.

Defunció

A Madrid, ahont se trobava en ús de llicencia, ha mort el ministre d'Espanya a Holanda.

En García Prieto

Immediatament que's resolgui la crisis sortirà cap a Alemanya el senyor García Prieto.

La seva esposa se troba desde fa temps delicada de salut y el senyor García Prieto desitja consultar ab un especialista la dolencia que sofreix.

Lo que diu el «Diario Universal»

«El Diario Universal» comenta un solt de l'«Heraldo» d'ahir en que deya que'ls conservadors pretenen exercir en la direcció del partit lliberal una influencia que de cap manera pot admetres, diu: demanin el poder pera el seu partit, es sitg de calmar impaciencies y alentar

Que «La Epoca» y els seus amichs demanin el poder pera'l seu partit, es una cosa perfectament natural pel desitg de calmar impaciencies y alentar esperances, però an aquesta campanya li ha faltat el «refrendo» d'un acte parlamentari del senyor Maura.

Però deixant això apart, que en darrer terme seria una qüestió d'ordre interior del partit conservador, lo que'ls lliberals no poden admetre, ni estàn disposats a admetre, es que sigui'l senyor Maura qui dongui y tregui quefatra d'un partit que no es el seu y qui imposi de una manera absoluta com a condició indispensable la seva aprovació o'l seu veto al desenrotllo de la política lliberal.

No fem al ilustre quefe del partit conservador la ofensa de suposarlo capaç de abrigar pretensió semblant; però com que la noticia a que'ns referim ha pres cos en els centres polítichs, bò serà sortirli al pas pera que ningú sigui enganyat y sàpiguen tots que no pot prosperar.

Lo que diu «La Epoca»

«La Epoca» contesta en els següents termes al article de «El Imparcial»:

En lloch de dir qui es el quefe del partit liberal y quin es el seu programa, «El Imparcial» s'entretè en censurar als conservadors, afirmant que estem mancats de pensament polítich y suposant que tractem de dirigir als lliberals.

En quant a nostre pensament, aquí hi han els discursos pronunciats pels individuns de les minories conservadores de abdóes Cambres.

Però, ademés, a nosaltres ens correspòn ara'l dret de preguntar: quan tinguem de respondre, respondrem.

Nosaltres no tractem de dirigir als lliberals, ni hem pretingut may dirigirlos; en ses lluites intestines, en ses interminables discordies hem guardat sempre una completa neutralitat.

Per més que no veyem al confrare en vies de convèncers, alguna cosa haurem de dir sobre tot això.

Ja parlarem.

En son editorial s'ocupa de l'actitut dels republicans, enfront la possibilitat de la crisis, y diu:

L'actitut dels republicans acusa una gran manca de sinceritat, perque, es clar que si ells cregueren realment, com pregonen tots els dies, que la pujada al poder del partit conservador facilitaría la seva obra revolucionaria, no podrien oposarse an aquesta solució sense traicionar els seus ideals, y, no obstant, s'hi oposen; y desde'l seu punt de vista fan bé, perque saben que a Espanya, lo únich que podría portarlos a la realisació del seu anhel es aquexa política imperant de debilitat, de componendes, de transaccions pactades a l'ombra, que van entregant als enemichs del règisme els ressorts del poder y deixant indefenses a les institucions, política que no farà may el partit conservdoar, perque li impideix la conciencia del seu dever y de la responsabilitat davant la Corona y davant de la patria avuy, y davant l'Historia, demà, però que es la política dels actuals Governs, que es la política del actual partit lliberal, segons ho demostra l'actuació d'aquest durant els darrers cinch anys, y ho confirmen y ratifiquen aquestes campanyes en la premsa, lo que es y no pot menys de ser una temptativa de coacció sobre la Corona, pretenint que moralment continui'l seqüestre de la regia prerrogativa, y els ministres del Rey guarden silenci, y els representants del partit lliberal guarden silenci, y els lliberals se freguen les mans de gust, pensant que, malgrat tots els seus errors, de totes ses divisions y de ses mateixes desgracies, la cooperació dels revolucionaris, l'amenaça dels rebels els permetrà continuar disfrutant el poder.

Els lliberals volen suprimir el torn dels partits y substituirlo pel torn pacífich de sos quefes de grupú, y pera això amenacen a la monarquia per medi de sos aliats els revolucionaris.

El Banch den Lerroux

Diu «El Mundo»:

En el Congrés s'han comentat aquesta tarda algunes incidencies relacionades ab la creació del Banch d'Obres Públiques y de Crèdit de Barcelona, entitat financiera més coneguda a Barcelona per «Banch den Lerroux».

Fa uns dies fou inscrita en el Registre de la Propietat de Barcelona la escriptura de constitució d'aquest Banch segons la qual figuren com a president el marquès de Marianao, com a primer vis-president el senyor Lerroux y com a segón vis-president l'ex-alcalde de la ciutat contra'l senyor Boladeras.

El senyor Lerroux, com a gerent de la societat, posseeix 500,000 pesseres en accions liberades y ja hem dit la qualitat de les persones que figuren al davant del nou Banch: el marquès de Marianao, ex-alcalde de Barcelona, lliberal, y el senyor Boladeras, quefe dels conservadors de la Capital de Catalunya.

La nova entitat va celebrar fa poch sa primera sessió. Lo que ocorregué ho ignorem, però ens consta una cosa y es que'l marquès de Marianao va presentar la dimissió del càrrech de president del Banch d'Obres Públiques.

En quant al senyor Albó, significat element del regionalisme català, ha sigut desautoritzat per la «Lliga» per haver acceptat el càrrech d'advocat assessor del nou Banch.

Conferencies

Els senyors Miró, Nougués y Caballé han conferenciat ab el president del Consell.

Querella contra l'alcalde

El marquès de Zafra publica una carta oberta en «El Correo Español», en la que manifesta que s'ha querellat davant dels tribunals contra'l senyor Ruiz Jimenez per haverse permés l'alcalde dirli ofensor y sostenir que l'ha injuriat y calumniat y desacatat públicament en la sessió celebrada per la junta associats del Ajuntament pera aprovar els presupostos.

Y com no vull—diu el marquès de Zafra en la carta—que la meval reputació sofréixi detriment, sotmeto l'assumpte als tribunals.

Pera'ls emigrants

Coneixedor el Consell Suprem d'Emigració de que's ve fent una campanya per tot el Sur d'Espanya pera reclutar treballadors ab desti a les illes Hawai, crida l'atenció dels emigrants sobre les condicions en que's troben els obrers d'aquelles illes.

Entre altres coses de menys importancia, se fa present:

Que la jornada de treball es de dotze hores ab un descans de mitja hora pera dinar.

Als que cauen malalts se'ls obliga a anar als hospitals que disten molts kilòmetres del lloch dels caserius ahont viuen.

Que'l jornal pera l'obrer fort, que soporta les 12 hores diaries de treball, durant 26 dies cada mes, es de 23 pesos, suma insignificant per lo car dels articles de primera necessitat que forsosament han de comprar en les tendes que en les hisendes tenen els patrons.

La majoría dels treballadors son xinos, japonesos y malayos, y en algunes ocasions l'obrer europeu sofreix el mateix tracte que ells.

Sport

Futbol

Ab un temps esplèndit y sol hermós de debò, al matí se disputà l'anunciat partit del Club Barcelona ab l'equip Ankland Wanderers, ab una gran concorrencia al camp com may havíem vist en un partit matinal, abundant les senyores elegants en la tribuna y llotges.

Representaven als Clubs els jugadors Reñé, Amecha-Irizar, Greenwell-Massana-Rotsisky, Peris-Apollinario-Steel-Allako-Forns, pel B., y Alderson, Hedley-Morgan, Foirs-Alderson-Drew, Robson-Appleby-Robertson-Bowerbanbe-Fielder, pel A. W., actuant de jutge'l senyor Hamilton.

En mitg de la major espectació començà'l partit, dominant els anglesos, potser per la emoció dels nostres al trobarse ab un equip de tal categoría; remarcantse pel seu joch rapidíssim y les seves passades precises y segures als companys, que guardaven els respectius llochs d'una manera admirable. Els nostres no feyen més que contrarrestar el seu joch, y als 30 minuts d'haver començat, en un bullit davant de la porta del B. entrà mansament la pilota que'l porter no pogué veure.

Els del B. s'enardiren, y agafant més confiansa, després d'una série de bonques passades, logren un tanto que entusiasmà al públich, però els anglesos abans de 2' ja n'entraven un'altra que s'escapà de les mans den Reñé. Se dona una pilota de càstich al B., que en Massana tirà fora y acabà la part.

A la segona part el joch cambià força d'aspecte, ja que'ls nostres sortiren ab una empenta tan formidable, jugant ab tals ganes de guanyar, que's pot dir que dominaren durant tota la part, desenrotllantse a cada moment jugades hermoses de debò, que donaren a comprendre als forasters que quan els nostres s'entusiasmen valen tant com els anglesos. El joch de defensa's converti en un atach continuat, que'ls anglesos destorbaven tant com podíen, arribant fins a lograr un tercer tanto, per cert ben merescut per lo ràpit y ben jugat.

Tiren els A. W. una pilota de càstich que en Reñé para torsantse un dit, y al cap de poca estona en Forns, que estigué realment admirable d'entusiasme acert en jugar, ab una bella passada logrà que entrés el segón tanto del B. Llavors els nostres juguen fins a reventarse; però dominen tan completament, que estàn sempre davant de la porta anglesa, que'l porter defensa esplèndidament; tiren tres pilotes de recó y, finalment, a les acaballes del temps reglamentari, logren un tercer tanto de mèrit, acabant el partit empatats a tres tantos; escoltantse una formidable ovació com a comiat als jugadors que tan bella estona havíen proporcionat a tothom ab la seva esplèndida lluita.

—

Durant el descans, el jove atleta peruà don Carles Olavegoya feu una demostració de salt de perxa, entusiasmant a tothom per la seva correcció y elegancia en els diferents salts que feu, arribant fins a tres metres que passà ab gran facilitat, escoltant llarchs aplaudiments. La falta d'aparell més alt el privà de seguir endavant, ja que's diu que fà 3'40 metres. Esperem veurel en proves futures y que servirà d'exemple als nostres aficionats.

A propòsit d'aquesta prova recordem que als Jochs Olímpichs de l'estiu passat, a Stockholm, en Babcock (EE. UU.) arribà a 3'95.

***

Ahir se feu el següent partit «Barcelona-Aukland Wanderers», davant d'una concorrencia escaldissima que s'atapaía al camp, àvida d'emocions, després del partit superior jugat el día anterior.

Ab els mateixos equips, actuant de jutge un jugador dels forasters, que devía entendre la justicia d'una manera especial car estigué parcialíssim a favor dels seus companys, arribant fins a descoratjar a nostres jugadors que's veyen incapassos de lluitar contra tal enemich.

Començà'l partit ab la mateixa empenta del primer día, jugantse alternativament en un y altre camp y manteniu'se'l joch a gran nivell durant tota la primera part, logrant els anglesos un tanto.

Cap al final y sobre tot durant tota la segona part, els nostres futbolistes, ja fés per cansanci després del fort partit del día anterior, o per la rahó del jutge o per algun cop rebut per més d'un jugador (un defensor tingué que abandonar el camp durant una estona), o qualsevol altre motiu; el cas es que mostraren una gran apatía, descendint el nivell de la lluita, que en alguns moments arribà a aburrir al públich, que feu algunes demostracions contra algún jugador, y sobre tot contra'l jutge, que per més justes que puguin semblar, deurien sempre evitarse en nom de la cultura.

Durant aquesta part els anglesos lograren tres tantos més, guanyant, donchs per 4 a 0.

En els anglesos hi vegèrem el mateix entusiasme del primer día, rivalisant en fer jugades boniques, demostrantse a gran nivell en molts moments.

Pera Reys ens ofereix el Club «Barcelona» un partit ab un equip compost dels millors jugadors de les Provincies Vasques, que segurament tindrà un gran interès.

Sports d'hivern

El Centre Excursionista de Catalunya està preparant pera la primera quinzena de febrer una Setmana de Sports de neu, que's farà pels voltants de Ribes.

Ja n tractarem detingudament.

Tir

El prop passat diumenge s'efectuà en el polígon del Tir Nacional, la segona tirada ab «Handicap» a fusell Mauser, obtenint medalla d'or el senyor Don Camil Cots, y els cinch premis en metàlich equivalents al 25, 20, 15, 10 y 5 de les matrícules, els senyors don Francisco Masvidal, don Camil Cots, don Joseph Conesa, don Francisco Florit y don Henry W. Brown, per l'ordre que s'indica.

El prop-vinent diumenge, día 29, a les nou del matí, tindrà lloch la tirada anunciada, ab carrabina de precisió, regintse per les condicions següents:

«Handicap». — Arma: Carrabina de precisió dels tipus Búfalo, Lebel, Martini y similars.

Blanch: de 0'50 metres, dividit en 10 zones.

Distancia: 50 metres.

Dispars: 10.

Posició: A peu dret, sense apoyarse.

Classificació: A la major quantitat de punts.

Matrícula: 2 pessetes.

Els tiradors que desitgin millorar el seu cartró, podràn renunciar la tirada efectuada y rematricularse fins a dues vegades més, previ pagament d'una peseta cada una, essent anulats els cartrons tirats anteriorment.

Premis. — L'import de les matrícules y rematrícules, en la forma següent:

Primer, el 25 per 100; segon, el 20; tercer, el 15; quart, el 10, y quint, el 5.

Se concediràn medalles de plata als tiradors que fassin els 10 impactes y sumin 89 punts, y de bronze, a 10 impactes y 80 punts.

Els tiradors que estiguin en possessió d'alguna d'aquestes medalles, deuràn pera obtenirles sumar 91 y 83, respectivament.

Pera les senyores y senyoretes que prenguin part en aquestes tirades, s'invertirà en objectes adequats l'import corresponent del premi a que's fassin acreedores.

CORREDISSES

Necrología

Ha mort, confortada ab els Sants Sagraments, donya Guadalupe Hugué y Rafols, dama molt caritativa, de tracte humil y bondadós y molt estimada de totes les relacions de la seva apreciable familia, les quals sens dupte sentiràn vivament la seva mort.

Deu la tinga al cel y concedeixi un bon consol en la seva pena, a la qual ens associem, al espós, fill, germans y demés parents de la finada, a tots els quals enviem el testimoni del nostre condol.

Confortat ab els Sants Sagraments y la Benedicció Apostólica, ha mort en aquesta ciutat don Joan de Armengol y Tarrida.

Era'l finat un ciutadà respectable per la seva honradesa, ilustració y bondat de cor que'l feyen benvoler dels seus nombrosos amichs; per lo qual seràn sens dupte moltes les persones que acompanyaràn en el seu dol als seus fills, germà y demés parents, com també's hi acompanyem nosaltres, desitjantlos cristiana resignació y molts anys de vida pera pregar per l'ánima del ser benvolgut que acaben de perdre, les virtuts del qual, piètosament pensant, Deu haurà premiat ab la gloria del cel.

Ahir morí en aquesta ciutat, després d'haver rebut fervorosament els Sants Sagraments y la Benedicció Apostólica, la virtuosissima senyora donya Antonia Creus y Oliveras de Barbarà.

La finada era neboda del Rdm. senyor Bisbe de Ciudad Rodrigo y les seves virtuts, per tothom reconegudes, l'havien feta digna del apreci en que la tenien les nombroses y distingides relacions que la seva apreciable familia té en aquesta ciutat, les quals sens dupte sentiràn vivament la seva mort.

Al enviar al Rdm. Prelat de Ciudad Rodrigo, al espós y demés parents de la finada la expressió del nostre pèsam més sentit, fem vots pera que Deu aculli en son si l'ánima de tan bondadosa dama.

A. C. S.

Ha passat a millor vida, confortat ab els aussilis espirituals, don Joeph Roura y Cuyàs, deixant en la major afliccio a la seva esposa, donya María Aragonés, fills, entenat, germans y demés parents, y essent també la seva mort molt sentida per les nombroses relacions y amistats de la familia, l'apreci de les quals s'havia conquerit el finat ab sa bondat, tracte afable y demés dots personals que l'adornaven.

Deu el tinga al Cel y concedeixi a la seva apreciable familia un bon consol en la seva pena, en la qual l'acompanyem.

**Negociém Valors y Cupons

Govern civil

La visita d'un ministre

Els reporters vàrem preguntar ahir a mitgdía què hi havía de cert sobre'l probable viatge a Barcelona d'un ministre.

El senyor Sánchez Anido va dir que havía arribat fins a n'ell l'expressat rumor, però que'l Govern, per ara, no li havía comunicat res sobre aquest particular.

A la nit va dir que tenía un telegrama dientli que vindría'l director general de Obres públiques, senyor Zorita, pera la inauguració oficial de la primera secció del ferrocarril de Barcelona a Martorell, que tindrà lloch el prop-vinent diumenge.

El senyor Portela

Ab l'exprés d'ans d'ahir arribà de Madrid el Fiscal del Tribunal Suprem y exgovernador de Barcelona, don Manuel Portela, qui's proposa passar una setmana al costat de la seva promesa.

A l'Hotel Colón, ahont s'hostatja, l'han visitat, entre moltes altres personalitats, la majoría de magistrats y jutges, el gunfe superior de policía, l'inspector general, els delegats de districte y els quefes de la secció especial.

Una de les primeres visites que va rebre va ésser la del senyor Sanchez Anido. Ahir al matí el senyor Portela li va tornar, passant llarga estona al Govern civil.

Se diu que la boda del senyor Portela ab la marquesa de Llanos se farà el día 19 del prop-vinent mes de janer.

Visites

Van estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senyor Forgas, arribat ans d'ahir de Madrid, y'l senyor García Faria.

També va estar al Govern civil, tal vegada per no perdre la costum d'anarhi, el jove senyor Boet.

De policía

Se troben malats, encara que de poch cuidado, els senyors Sampedro Arias y Sáez de Tejada, tinent coronel y comandant, respectivament, del cos de seguretat. Els desitjem alivi.

Presidida pel senyor Millán Astray felicità ans d'ahir al governador civil, ab motiu de les presents Pasqües, una comissió de funcionaris de la policía y de seguretat, formada por varis delegats, inspectors y oficials. Se cambiaren entre'l senyor Sánchez Anido y els seus subordinats frases d'alta estimació ab tal motiu.

Per la policía han sigut detingués dos subjectes per sospites de que formen part d'una banda d'anarquistes que últimament ha desaparescut de Marsella.

El próxim dilluns comensarán a funcionar les oficines establertes per aquesta Quefatura en un pis de les Ramblas, al objecte de facilitar els treballs de investigació al rondí especial de policía.

Municipi

Una comissió del homenatge a l'Ignasi Iglesias ha invitat al Ajuntament a l'acte de la entrega del album ab firmes que s'efectuarà al Mundial el diumenge a les sis del vespre.

Els doctors Escaró, Bartomeu y Andreu han entregat al alcalde un informe sobre la potabilitat de les aigües de Barcelona, fet a instancies de la Unió Gremial.

Religiosès

Demà dissapte, a la parroquia de la Purissima Concepció, la Pia Unió d'Amants de Jesús Sagramentat, tindrà la missa de Comunió reparadora a les vuit, ab plática pel doctor Monegal, catedrátich del Seminari.

Tot el día, segons costum, hi haurà la vetlla a S. D. M. per les senyores associades.

Diputació

— En el Butlletí Oficial corresponent al día d'ahir s'hi publica l'estracte de la sessió pública ordinaria celebrada per la Diputació el día 17 de janer de 1911.

— S'han donat les corresponents instruccions pera l'adquisició de les joguines que tots els anys paga la Diputació pera ésser repartits el día dels Reys als assilats de les Cases de Caritat y Maternitat.

— La Comissió provincial en la darrera sessió va despatxar els següents assumptes:

Informe respecte de l'autorisació solicitada per la Societat Estebanell y Pahisa pera conduir energía elèctrica de Cornellés a Granollers y distribuirla en la segona de dites poblacions.

Idem en l'expedient instruit a instancia de la Societat «Alumbrado de poblaciones» ab motiu dels treballs d'instalació d'una xarxa de distribució de energía elèctrica efectuats a la vila de Granollers pels senyors Estebanell y Pahisa.

Idem respecte del recurs d'alçada interposat per don Salvador Tey contra l'acort del Ajuntament de Granollers que autorisà la instalació de la esmentada xarxa.

Idem respecte de l'autorisació demanada per la Companyía Barcelonesa de Electricitat pera creuar ab una linia de conducció elèctrica el ferrocarril de Barcelona a França per Granollers.

Idem en l'expedient d'expropiació de la casa núm. 20 del carrer de la Tapinería afectada per la Reforma interior de Barcelona.

Idem sobre'l recurs d'alsada interposat per donya Josepha Caballé contra un acort del Ajuntament de Montnegre relatiu a la construcció d'una paret de tanca.

Idem respecte de la instancia del alcalde de Begas pera que's requireixi d'inhibició al Jutjat de primera instancia de Sant Feliu de Llobregat en l'interdicte de retenir promogut per don Joan Romagosa contra l'Ajuntament de la primera de dites poblacions.

Idem en l'expedient incoat per don Joaquim M.ª Pujol pera la inscripció de varis aprofitaments d'aigues del riu Ripoll y afluents en termes municipals de Ripollet y Montcada.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL

Companyía lírica italiana.—Tournée

MARÍA BARRIENTOS

Avuy, divendres, debut (1.ª d'abono) ab l'ópera del Mtro. Bellini «Sonnambula», per les Sres. Barrientos, Casadei, Vitale y els Srs. Dammaco, Julio, Paterna y Antonini. Mtro. Llorenç Camllleri. A les nou. — Dilluns, 55. 2.ª abono, «El barbero de Sevilla». Despatx a comptaduría de 11 a 1 y de 5 a 10. Els passes pera aquestes funcions son especials.

Teatre Català Romea

Companyía Larra-Giménez-Abadía

Avuy, divendres, a dos quarts de deu, les dues comedies en dos actes

Las cosas de la vida

Demà, dissapte, funció d'ignoscents. Primer: La comedia cómica «El comandante». Segón: El tercer acte de la tragedia

En el seno de la muerte

interpretat pels intèrprets y atravets artistes trágichs Larra, L. Abadía, Suolvas, Torres y Gil. Tercer: L'apropóst de quelcom «Morritos», fet per R. Abadía. Quart: Debut d'una incomparable companyía que interpretará la sarsuela lírica-grecoromana

El Pobre Valbuena

pels decidits campions del artrich: Larra Giménez, y les divettes Goboña, Bolagonller, Xifrá, etcétera, etc.—Coros d'abdós sexes.—Numerosa orquesta.—Diumenge, tarda y nit, repetició de la funció d'ignoscents.—Se despatxa a comptaduría.

TEATRE TIVOLI. — Avuy, divendres. Tarda, a les cinch. Vermouth especial. Primer: L'éxit més gran de la temporada, «La Generala». Segón: La excelsa tonadillera

LA GOYA

Creadora de sos cançons y tonadilles. — Nit, a les nou. Primer: «Felipe II». Segón: Estrena a Barcelona. La operata en 2 actes

EL REY NEGRO

música del celebrat autor de «Frasquita» maestro Lynke. Decorat nou y espléndit, vestuari riquíssim. Tercer: L'idot de Barcelona.

LA GOYA

Unica a Espanya. — Demà, tarda, a les quarts de cinch. Gran Vermouth. Primer (3 actes) «Princesitas del Dollar». Segón: La Goya. — Nit, a un quart de deu. Primer: «Simonin». Segón: «El Rey Negro». Tercer: Innocentada. ¡El haure que veure a la Goya y Pura Montoro! Quart: L'idot La Goya.

TEATRE NOVETATS

Gran companyía cómich-dramática de

RICART CALVO — Primera actriu: LOLA VELAZQUEZ

Avuy, divendres, nit a un quart de deu, 3.ª d'abono del Patronat de la Federació obrera. L'éxit de la temporada.

Romeo y Julieta

Demà, «Romeo y Julieta». — Diumenge, tarda y nit, «Romeo y Julieta».
Se despatxa a comptaduría.

ELDORADO. Companyía **VILLAGOMEZ**

Avuy, divendres, Moda:
«Bolico en el mundo» y última representació de la nova comedia en tres actes, de grandiós éxit «Las murallas de Jericó».—Demà, dissapte, gran funció d'ignoscents. Magnífich programa: Estrena de «Boscitos», sainet en dos actes. Debut de «Las decididas», sis completistes de fama mundial. «Gran linterna magica» y altres números.

GRAN TEATRE ESPANYOL

(Sindicat d'Autors Dramàtichs Catalans)

Avuy, divendres, a vespre. Vetllada d'Esquerra Catalana: La comedia en 3 actes de Joseph Morató

La casa de tothom

y «De Nadal a Sant Esteve». — Demà, dissapte

Colossal funció d'Ignoscents

Programa magne. 3 estrenes: «Os calforrés ó affanerias» (1 acte) M. Soldevila; «Max King, o la bogeria d'un pelicot» (1 acte) J. Burgas y «Epidemiciats» (1 acte) Apa es Mestres.—Diumenge, tarda: «El coor del poble» y «La malvasia de Sitges». — Nit: repetició de la funció d'Ignoscents.

Ingressos de la Companyía de Ferrocarrils de Madrid a Saragossa y a Alacant

LÍNIES	Klóms. en explotació	Ingressos desde'l 21 al 30 de novembre 1912 Ptas. Cénts.	1911 Ptas. Cénts.	Diferencia Ptas. Cts.	Ingressos desde'l 1 de janer al 30 de novembre 1912 Ptas. Cénts.	1911 Ptas. Cénts.	Diferencia Ptas. Cts.
Antiga xarxa..	2.915	2.936.804'79	2.820.779'44	+ 116.025'35	86.945.894'89	80.397.240'57	+ 6.548.654'32
Xarxa catalana.	719	1.180.309'24	956.635'40	+ 223.673'84	30.888.633'33	28.126.070'47	+ 2.762.562'91
Tota la xarxa.	3.634	4.117.239'43	3.777.405'84	+ 339.834'59	119.8 4.269'21	108.523.311'04	+11.310.958'17

Barcelona, 19 de desembre de 1912. — El secretari del Comité, *Felip Blanc.*

Teatre Nou Avuy, divendres. Tarda, a les quatre. Entrada 10 céntims. «La canción del trabajo».—A les cinch. Entrada 35 céntims. Primer: «Los hombres». Segón: «La Generala» (2 actes), pel tenor senyor Oya. — Nit, a un quart de deu. «El sueño de un vals» (operata en 3 actes) y «La damisela de Montbijou» (estrena), música de Leo Fall.—Demà, funció d'Ignocents.

Sala Mercè
GRAN CINEMATÓGRAF
Avuy, dijous, nit, seccions senceres
Interessant programa de pelícoles sensacionals y de gran novetat
Avuy, 4 rigurosos estrenes
PROGRAMES ESPLÉNDITS
Totes las personas de bon gust deuen visitar el
Maravellós Pessebre
Actualitat única a Espanya
GRUTES FANTÁSTIQUES
El Palau de la Rialla

DIORAMA Avuy, divendres, tres estrenes: «Sebastiano quiere hacer cinematógrafo», «Un señor diferente de los demás».
El torbellino de la vida
y altres fins a 3.000 metres.

EXPOSICIÓ DE PISCICULTURA Y PESCA
PARK (entrada pel carrer Princesa). — Oberta de 10 a 1 y de 3 a 8.—Preu d'entrada 10 céntims.

Turó Park
Obert tots els dies de 10 matí a tarda.
Deports, Atraccions, Putxinel-lis
Concert per la Banda Municipal de Barcelona.—Exit del panorama de Terra Santa.
Entrada 25 céntims

Saló Catalunya
Elegant y hermós Cine. — Avuy, divendres. Moda, preciós programa, estrenantse «Tunnanrive pintoresca», «Explotación aguas Vichy», «Un señor diferente de los demás».—A petició de nombroses famílies «Un genio desvalido». Triomfs y dolors del immortal Beethoven, pelícola que ha obtingut una interpretació perfecta y en la que'l notable quintet lent se distingeix interpretant fragments del gran músich; «Novista Pathé», «Baterías de Quelun», «Calino empleado», y altres de interés.—Demà, noves estrenes.

IDEAL CINE
Programa monumental, importantíssimes estrenes:
Gráfico animado de las operaciones de la guerra de los Balkanes
«Secretaría de sociedad», «El pugilista y la niña», «Kaloneta», «Una viuda casadera», «Heidelberg».—Exit dels exits de la película de 1.000 metres, interpretada per la simpática Susanna Grandals:
Unidos en la tumba inmensa
«El ruiseñor de Bolonia» (en colors).—Avuy, divendres, a la tarda, darrera funció d'anono a benefici del Centre de joves pera la Defensa Social. —A la nit, preus corrents. — Noves y interessants estrenes.

Gran Saló Doré
Avuy, gran sessió, ab un hermós programa de pelícoles y grans atraccions, entre elles l'hermosa Paquita Escribano cançonetista de dos quarts de deu a dos quarts d'una, atraccions, que alternarán ROSSI-OLI, barrista, cómich excéntrich de primer ordre. — PETIT JUNYENT, imitador transformista. — ELS ROMEU, duetto espanyol el mes ovacionat d'Espanya. — Exit sens límits de la gran cançonetista, reyna del chic y la elegancia, Paquita Escribano.
AVIS: Se prega al públich se fixi bé en l'ordre del programa abans de pendre bitllet. — Próxims y sensacionals debuts.

Balena de 13 metres
Encrocada a Sant Feliu de Guixols.—S'exhibeix al Paralel, costat Soriano.

Avisos

DESAHUCIS GRATIS
Administració de finques. Anticipa'ls lloguers y garantisa'l cobro. Referencies de primer ordre. Sr. Breta, Comtal, 37, botiga. De 1 a 3 y 1/2 y de 7 a 9.

Vendes

A plassos
o al comptat, mobles, máquines de cusir, rellotges y trajos.—Hospital, 191.

Máquines cosir desde 25 pessetes garantides, reparacions — 19, Tallers, 19

MOBLES DE A. DIRAT
Exposició permanent.
DORMITORIS - SALONS
MENJADORS, DESPATXOS, &
Especialitat en els d'estil anglés
Mendizabal, 35y 37, y St. Pau, 53, 55, 11

A PLASSOS MOBLES SILLERIES
LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 51.

Terrenos a Horta. Bones condicions de preu y situació. Raho: Tapinería, núm. 29, pral., segona.

MOBILIARI
SOLS QUATRE DIES
APROFITEUSE: Familia distingida'l venda regal, dormitori caoba, un altre idem noguera, un altre blanch pera senyoreta, saló caoba ab vitrina, menjador, despatx, sala de rebre, sals de conversa, alfombres, lampares, quadres y piano superior.
Girona, 55, pral. (Junt Diputació)

Compres

Alhajes or, plata, platí, monedes, y dentadures se paguen preus molt alts, carrer Cardenal Casañas, número 8, botiga, Joseph Nuñes

ELS BONS REMEYS
son sempre imitats
CAP MEDICAMENT
ha sigut més estrafet, mes imitat, que les
PASTILLES VALDA
antisséptiques
EN EL VOSTRE PROPI INTERÉS, FIXÉUVOS BE VE AIXO:
DEMANEULES, EXIGIULES
En totes les Farmacies y Droguerias
en CAPSES
QUE PORTIN EL NOM VALDA
Ab UNA CAPSA de
PASTILLES VALDA
se PREVE, se ALIVIA, se CURA
Tota mena de malaltia de les Vies respiratories
NO VOS DEIXÉU PAS ENGANYAR
Formula: Menthol... 0.05 Eucalyptol 0.005 Sucre y goma.

EL
Thermogène
Cura en una noche Refrelados, Malos de garganta, Neuralgias, Punzadas en los costados, Cólicos, Torticolis, Lumbagos, Dolores, Gota, Ciática, etc.
La caja 1'75 Pesetas en todas las Farmacias.
De venta en BARCELONA: Perez Martín y C.ª; Dr. Andreu; Hijo de J. Vidal y Ribas; Vda. Ferrer y C.ª; J. Vilsdot; Vda. Alsina, Pjo. Crédito, 4; J. Segalá, Rbla. Flores, 4; A. Serra, Pelayo, 9; P. Oliver, Hospital, 8 y demas principales farmacias. Agentes Generales, Cebrian y C.ª, Puertaferrisa, 18.

CORREUS D'AFRICA
Línia de Valencia
Sortides tots els dies, a les sis de la tarda y diumenges, a les dotze del mitgdia, a excepció dels dissapte
Els vapors que presten aquest servey están dotats de luxosos camboes de primera y segona classe. Espayosos locals pera'l passatge de tercera. Saló fumador. Saló de música. Quartos de bany. Llum elèctrica en tots els departaments. Estació radi-telegráfica a llarga distancia pera'l servey del públich.
Pera informes dirigirse a la consignataria, senyors VIUDA DE VIURNS SANZ SELMA, Passeig Colon, núm. 1.

¡FORA PEL MOIXI!
ELS POLVOS COSMETICHS DE FRANCH treuen en poche minuts el pel de qualsevol part del cos: mata sas arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilísim a las senyoras que tinguin pel moixi (vello) a la cara y brassos, porque ab ell podan destruirlo.
Un pot 2'50 pessetes. S'envia certificat per correu si per endevant se remet 2'50 pessetes en libranga en otro mitjan o en sellos de correu.
Farmacia Borrell
Conte del Assalt (carrer Nou), núm. 52, BARCELONA

Epilepsia final de Sant Pau Corea (ball de Sant Vitoy) demés enfermetats nerviosas, se curen radicalment ab Pós de la Poció Antiepiléptica del doctor Saamiguel.
Anemia, Clorosis, y en general totas las malaltias de pobresa orgánica, se curan radicalment usant l'Extracte reconstituyent del doctor Saamiguel.
Dipósits: Dr. Andreu, y farmacia Dr. Martí, Ronda St. Antoni, 43, cantonada Poncas.

MAL DE CAP—MIGRANYES y tota classe de DOLOR NERVIÓS CALMA al acte y CURA ab seguretat ab les famoses
Tabletes Kamnol
Garantim que no contenen antipirina, opi ni bromurs.
EFECTE MAGICH
Capsa ab 12 tabletes 1 pt.
Pera les SANGS brutes, gráixoses o fluixes.
Pera'ls propensos a CONGESTIONS—PERIDURA.
Pera les criatures propenses a CUCHS no hi hà res millor que'l LICOR de VIDA KAMNOL
Cura el REUMA per crónich que sigui
En les millors farmacies d'Espanya y América trobaren aquestos excelents preparats de The Kamnol Co. Exigeu sempre la firma d'aquesta companyía.
KAMNOL
Pera detalls y referencies FARMACIA MORATÓ
Passeig de Sant Joan, núm. 77. — BARCELONA
Análisis químiches, Microscópiches, Bacteriológiches. Reacciones de inmunitat, aglutinació y desviació de complement. — Cultius, Vacunes, Sueros, Análisis de orina, sang, pus, exudats, esputs, etc.

GONAROMAT
Es un nou y magnífich preparat en forma de cápsula contra las PURGACIONS, el CATARRO DE LA BUFETA y altres afeccions análogas.
Efecte ràpit y enérgich. Res d'indigestions ni rótis, car las cápsules passen por l'estómach sense disoldres. Tampoch hi hà perill d'afeccions renals. — De venta en totes las farmacies en capsetes de 45 a 90 cápsules. — Importadors
M. DALMAU-OLIVERES
Ronda de Sant Antoni, 1. - BARCELONA
PEREZ, MARTIN y C.ª
Alcalá, 9. - MADRID
Empreinte Schutzmarke

Fàbrica de Flors, Corones y Plantes
y tot lo que's necessita pera ferias
Antiga Casa. — T. COSTAS.—Palla. 13 y 15 pral.

RAMON MARTÍ
Trencadures (Hernias)
Se curen ab el Braguer Regulador, pera graduar la pressió a voluntat del paciente, per retenir las trencadures rebeldes y la curació de las recentes, a 20 y 25 pessetes un, construit per l'especialista Ramon Martí. Braguers flexibles n'hi ha a 2, 4, 6, 8, 10, 12 y 15 pessetes un. Específics higiénicos pera evitar l'abort y la dilatació del ventre, recomanades por las eminencias médiques d'Espanya, a 15, 15 y 20 pessetes.—Despatx: de 8 a 1 y de 3 a 8.—Gran assortit en objectes de goma.—Barcelona: Carrer Carme, 51, botiga, El Regulador.

SALUT FORSA
IDEAL DE LA MEDICACIÓ RECONSTITUYENT
Reconegut per les más notables Academias y publicacions médiques
Adoptat pels Hospitals, Clínicas, Dispensaris y Sanatoris ANTI-TUBERCULOSOS del nostre país y extranger, per reunir las excepcionals qualitats d'ésser un potentíssim acelerador de la NODRICIO y Regenerador complert de l'APARELL RESPIRATORI
"HISTOGÉNICO" PUIG JOFRÉ
:: PREMIAT en la Exposició del Congrés Internacional de la TUBERCULOSIS de 1910
Ab son ús aumenta ràpidament la gana y el poder d'assimilació, desaparexent radicalment la tos, los y esputs purulents dels Tuberculosos. Es el tractament más eficás en la curació de totas las afeccions consuntivas, restablint totsseguit l'organisme en tots sos estats de debilitat ó agotament general.
Indicacions principals. { Tuberculosis, Anemia, Neurastenia, Linfatisme, Escrófula, Fosfaturia, Paludisme, Convalescencias, etc.
Obtingut baix las formes SEMPRE INALTERABLES: emulsió, elixir, granulat
VENDA EN TOTES LES FARMACIES, DROGUISTES Y CENTRES D'ESPECIALITATS
Agents exclusius pera Espanya: Senyors GÁRATE GERMANS, de Bilbao.
VIGOR JOVENTUT

LLITS DE FERRO
DAURATS Y NIKELATS
SOMMIERS
Gran assortit en articles pera jardí
Balmes, 2

CATARRO dels NOYS
L'ANTI-CATARRAL BORDENET, es el veritable específich necessitat pera curar en poche dies la COQUELUCHE y BRONQUITIS y tota mena de tos de los criatures
Dipósits: Farmacia del autor: Cerders, núm. 11. — Doctor Andreu. — L. Viladot y Rambla de las Flors, número 1.

Mobles Higiénichs de JONCH ESMALTAT "ROTEN"
Fábrica sense sucursal: PASSEIG DE GRACIA, 115, - BARCELONA (Manufacture Parisienne)
MEDALLES: d'Or, Saragossa 1908, de Bronze, Madrid 1909

ELS BONS REMEYS
son sempre imitats
CAP MEDICAMENT
ha sigut més estrafet, mes imitat, que les
PASTILLES VALDA
antisséptiques
EN EL VOSTRE PROPI INTERÉS, FIXÉUVOS BE VE AIXO:
DEMANEULES, EXIGIULES
En totes les Farmacies y Droguerias
en CAPSES
QUE PORTIN EL NOM VALDA
Ab UNA CAPSA de
PASTILLES VALDA
se PREVE, se ALIVIA, se CURA
Tota mena de malaltia de les Vies respiratories
NO VOS DEIXÉU PAS ENGANYAR
Formula: Menthol... 0.05 Eucalyptol 0.005 Sucre y goma.

LA PERMANENTE
GRAN BARATURA en taules automátiques de noguera y roure pera menjador; bufets, trinxants y cadires mexicanes d'alta novetat.
Armaris, tocadors, taules de nit y llits estil anglés, a preus reduidissimes
Orotava — Bambú — Larache — Muluya
7 Plassa Universitat 7

LINIMENTO ALONSO OJEA
PERA **CAVALLS**
Es vejigatori y resolutiu alhora y el més actiu y barato de tots els coneguts. No destroeix may el pèl, ni deixa la més petita senyal a la pell. Obra a las 2 horas, garantisant sos efectes y activitat.
DEMANIS EN LES PRINCIPALS FARMACIES Y DROGUERIES
Dipósit Central: J. Uriach y C.ª - Moncada, 20. Barcelona